

VENSKAB-DANMARK-KINA.DK

DanmarkKina

NR.
103
2015

FØLG OS PÅ
FACEBOOK
/DANMARK-KINA

- 3** MED ELLER UDEN PARAPLY
I HONGKONG
Nils Thostrup
- 8** ILLEGAL INDVANDRING FRA
KINA: OPHOLD ELLER ARBEJDE?
Torben Tranæs
- 10** FEM ANMELDELSER
- 17** OPLEV TERRAKOTTAKRIGERNE:
KINAS FØRSTE KEJSER
Bodil Jensen
- 19** KINESISK KALEJDOSKOP
Nils Thostrup
- 23** KINAS KRISTNE: KULTURKRISTEN
I EN AKADEMISK VERDEN
Knud Jørgensen
- 26** ISFEST
Julie Brink
- 30** 你好 – NEXT STOP SHANGHAI!
Anna Worning og Tine Brusgaard
- 32** KINESISK TE I ET NUTIDIGT PER-
SPEKTIV: NATIONAL IDENTITET,
KULTUR OG SELVFORSTÅELSE
Morten Bech Jensen
- 37** SOCIALE MEDIER OG
NYHEDER I KINA
Line Juul
- 45** DKK NYT
- 48** NYTÅR I KINA
Julie Brink

BARN NR. TO?

I slutningen af 2013 vedtog man en mindre opblødning af Kinas stramme etbarnspolitik. Hvor det i nogle år har været sådan, at to enebørn, der giftede sig, må få to børn, så blev det nu til, at også par, hvor kun den ene var enebarn, måtte få to børn.

Fra marts 2014 har man kunnet søge om tilladelse til barn nr. to, men kun knap en million par har gjort det. Mindst 11 millioner par kunne have søgt, så man kan ikke sige, at det har været noget tilløbsstykke. Det var heller ikke ventet, men myndighederne havde dog skønnet, at dobbelt så mange ville have søgt.

På sigt er det planen at give alle mulighed for at få to børn, men der er ikke fastsat noget tidspunkt for, hvornår det vil ske.

Baggrunden for den ændrede politik er et skift i befolkningens alderssammensætning: Man får flere og flere ældre. Fra 2012 begyndte arbejdsstyrken at falde med ca. 3,5 million hvert år, og det tal ventes at stige til otte millioner årligt i 2023. Omkring 2030 vil der være 400 millioner kinesere over 60 år. Derfor er man også i gang med at hæve pensionsalderen.

Og i parentes bemærket oplever jeg det som mere omdiskuteret i Kina end etbarnspolitikken.

I Kina spurgte vi vores unge kinesiske familie om deres mening. De fortalte, at deres naboer har en dreng på tre år. Men de vil ikke have et barn mere. Som det så ofte er, bliver barnet mest passet af bedstemoderen, og hun er enig. Grunden er, at drengen havde kolik som spæd, og derfor var det et stort arbejde at passe ham.

Det skubbede noget til vores forestillinger om, hvordan den slags hænger sammen. Skulle vi selv have gættet på en forklaring, ville det være, at de jo har fået en dreng. Så er familien sikret, alle er tilfredse osv.

Men også her var vi galt på den. Det er rigtigt, at det spiller ind, at det er en dreng – men det er sådan set mest i negativ retning! For det er så dyrt ... Og man risikerer jo at få en mere!

Vi fik at vide, at man anser en pige for "a bank", mens en dreng er "a construction bank". Ved et ægteskab forventes det, at drengens forældre køber lejlighed og udstyr og betaler pigens forældre en medgift. Det løber op, så det skal overvejes nøje.

Udgifter er der i det hele taget uanset køn. Det er – som i Danmark – dyrt at have et barn i Kina. Altså bare alt det, der nu skal til, her med skolegang som en tung post. Andre venner fortalte, at man godt kan komme til at betale 500 kr. i timen for ekstra undervisning i gymnasiet. Det er også en investering, der skal tages i betragtning.

Vores unge kinesiske familie har selv en datter og vil gerne have en til. Også faren; han kan godt lide piger! Derfor har vi lov at håbe, at Tiantian som planlagt bliver storesøster, hvad enten det så er til en lillesøster eller –bror. Og vi får et kinesisk barnebarn mere!

Vi glæder os allerede.

Granny Julie

Udsnit af sneslot i Harbin – læs mere om isfesten på s. 26

Foto: Brink

Redaktion:

Julie Brink (ansv.), Torben Brink og Hans Jørgen Hinrup

Tryk:

WERKs Grafiske Hus a/s, Aarhus

Danmark-Kina (Dkk)

"Foreningens formål er at fremme venskabet mellem det danske og det kinesiske folk ved at give alsidig oplysning om forholdene i Kina og ved at arbejde for at udvikle forbindelsen mellem de to lande. Foreningen er uafhængig af politiske og økonomiske interesser."

Dkk blev stiftet i 1952,

og blandt foreningens aktiviteter er at:

- arrangere møder, foredrag og events
- udgive bladet Danmark-Kina
- formidle abonnement på kinesiske tidsskrifter
- arrangere rejser til Kina for interessegrupper
- udleje skolekasser og udstillinger

Tlf.: 86 23 10 12

vdk@mail.dk

venskab-danmark-kina.dk

Kontingent pr. år:

Enkeltmedlemmer	275 kr.
Parmedlemmer	395 kr.
Pensionister og studerende	190 kr.
Kollektive medlemmer	950 kr.

Abonnement 275 om året.

Foreningens kontonummer: 9004 4575249200

DanmarkKina 友

MED ELLER UDEN PARAPLY I HONGKONG

ET SAMMENSTØD MELLEM AFTALER, LOV OG ORDEN PÅ DEN ENE SIDE OG GENERATIONSKRAV OM ÆGTE DEMOKRATI PÅ DEN ANDEN

Det var den 2. december 2014, at tre midaldrende til ældre akademikere stillede hos politiet i Hongkong og meddelte: "Det var os, der satte det her i gang – og nu opfordrer vi til, at det må være slut".

Således blev der sat et foreløbigt – absolut foreløbigt – punktum for historien om de demonstrationer, der i efteråret 2014 satte store dele af Hongkong på den anden ende og gav nogle politiske dønninger, der rakte til Beijing og London – og med medieskulp verden rundt, Washington inklusive naturligvis. Dønninger, der bærer videre ind i tiden og dermed gør det nødvendigt at understrege, at punktet er foreløbigt, og at nye kapitler venter.

Men historien så vidt har et forspil, to hovedkapitler og et sidekapitel.

Forhistorien rækker tilbage til 1800-tallet, da de daværende vestlige stormagter med kanoner og handelspres tvang det smuldrende kinesiske kejserdømme til at åbne sig mod omverdenen. En af følgerne var, at briterne med deres handelsinteresser satte sig på Hongkong-øen ved Perleflodens deltaudløb i havet og hurtigt strakte besiddelsen videre til Kowloon – fastlandsområdet over for øen – et godt udgangspunkt for turen op ad Perlefloden til Canton (dagens Guangzhou), der var handelsporten til det kinesiske marked.

>

Da paraply-generationen var på gaden i Hongkong i efteråret 2014.

Billedet er taget af Lilli Hoiting Li, der er ph.d.-studerende ved Aarhus Universitet, og som i oktober fulgte demonstrationerne i Hongkong på nært hold, fortrinsvis på studentersiden.

Hun bloggede om dem til det amerikanske nyhedsmagasin Newsweek (www.newsweek.com/user/13401).

Hun skriver på en ph.d.-afhandling om forholdet mellem Hongkongs og Fastlandskinas medier.

Succesen var for stor, og det kombinerede område for lille, så i slutningen af 1800-tallet indgik dronning Victorias britiske regering en lejeaftale med Qing-dynastiets regering om de såkaldte "nye territorier" bag Kowloon, der ville give den lille kronkoloni den nødvendige plads til udvikling. Lejeaftalen fik en 99-årig løbetid, slutdato i 1997.

Lejeaftalen overlevede alle kinesiske omvæltninger op gennem 1900-tallet, og Hongkong blev et industri- og finanseventyr, da kommunisterne efter at have sejret i borgerkrigen i 1949 lukkede Kina inde om sig selv på ny.

FØRSTE KAPITEL

Da 1900-tallet lakkede mod enden, begyndte den udvikling, der nu er baggrund for den aktuelle histories ene hovedkapitel:

Der var ingen tvivl om, at Storbritanniens folkeretligt var forpligtet til at efterleve lejeaftalen og levere de nye territorier tilbage til Kina. Hongkong-øen og Kowloon var mere en åben diskussion, men for de britiske koloniherrer var det nødvendigt at se i øjnene, at de i forhold til vand- og kraftforsyning var fuldstændig afhængige af Kina og de nye territorier: Kineserne kunne lukke for hanen og slukke for kontakten. Slut med det moderne Hongkong.

Præsident Xi og en paraply, der bruges til det, den er tænkt til. Fotoet er fra juli 2013 i Wuhan.

Så pragmatismen sejrede, og de to landes regeringer indledte en række forhandlinger, der nok var besværlige, men dog havde fået et mere åbent perspektiv efter formand Maos død og den økonomiske reformator Deng Xiaopings skridt ind på den kapitalistiske udviklingsvej fra 1978.

Kort og godt: I 1984 kunne den britiske premierminister Margaret Thatcher underskrive en aftale med den kinesiske regering om hele Hongkong-områdets fremtid fra 1997: Det var en aftale med overskriften "Et land, to systemer", en anerkendelse af Kinas overhøjhed, men accept af særstatus for Hongkong som "speciel administrativ region", når det gjaldt f.eks. pressefrihed, uafhængige domstole, egen politistyrke og – først som sidst – et liberalistisk-kapitalistisk økonomisk system.

Aftalen blev i årene frem mod 1997 udmøntet i "The Basic Law", en særlig forfatning for Hongkong, der blev udarbejdet i et samarbejde mellem de interesserede parter – regeringerne og repræsentanter for Hongkongs egne indbyggere. Heri lå og ligger en garanti for, at Hongkong i 50 år fra 1997 er dækket af princippet om et land med to systemer med ret til at udvikle sine egne institutioner, herunder efter en passende tid ret til at have eget leder-valg.

I det sidste gemmes nøglen til den konflikt, som efterårets demonstrationer i Hongkong var udtryk for. På engelsk lå der et løfte om, hvad der med oprindelse i latin hedder "universal suffrage", der i sin enkleste betydning dækker over, hvad vi vil kalde almindelig stemmeret, men som i sin udvidede betydning også omfatter, at der skal være noget at stemme om. Det lyder banalt, men er nok til en konflikt; jurister skal jo også leve.

Til fremme af den almindelige forståelse af den aktuelle Hongkong-situation kræver det foranstående en tilføjelse: Hongkong har i sine mere end 100 år som britisk koloni hverken været et demokrati eller haft et demokrati. Kronkolonien var styret af en generalguvernør med direkte reference til regeringen hjemme i London, værsgo, ingen sniksnak. Sådan var det før 1984, og sådan var det mellem 1984 og 1997.

Så med begrænset valgret og et meget indirekte demokratisk valg af nogle ledere har Hongkong efter 1997 oplevet flere skridt ind på demokratiets vej end nogensinde før, og det kommunistiske Kinas accept af "univer-

sal suffrage" om end i den enkle betydning er bemærkelsesværdig, når man tænker på de kommunistiske ledes almindelige skepsis over for og modstand imod de vestlige demokratiske tanker og principper.

Men det har været årets løfte til Hongkong: Ledervalg i 2017 med almindelig stemmeret, men med begrænsning i antallet af kandidater til posten som områdets politiske leder og med forhåndsgodkendelse i Beijing af den enkelte kandidats holdninger og loyalitet over for enhedsstaten.

ANDET KAPITEL

I denne indsnævring af demokratiet, set med vestligt farvede briller, finder man baggrunden for historiens andet hovedkapitel:

Demokrati er naturligvis ikke noget nyt ord i Hongkong. Der har været en livlig debat med det som udgangspunkt både i den britiske kolonitid, i tiden op til overdragelsen til den kinesiske folkerepublik, i årene efter og ikke mindst, da tiden for indfrielsen af løftet om "universal suffrage" har nærmet sig.

I den forbindelse lod de tre Hongkong-akademikere, nævnt i denne artikels indledning, sig inspirere af den "Occupy Wall Street"-bevægelse, der fulgte af den vestlige verdens finanskrisen ved skiftet fra 00'erne til 10'erne. De så en mulig vej til indflydelse med truslen om en ikke-voldelig besættelse af Hongkongs finansdistrikt, hvis området ikke fik "genuine universal suffrage" ved ledervalget i 2017 – bemærk den lille smarte tilføjelse af ordet ægte, genuine.

Bevægelsen "Occupy Central With Love and Peace" var født og blev i eftersommeren 2014 fanget af sine egne ord og tvunget til at virkeliggøre besættelsestruslen: Det stående udvalg i Kinas nationale folkekongres, der har Hongkong-forholdet som en af sine arbejdsopgaver, vedtog og fastholdt, at valget i 2017 ville blive med almindelig stemmeret, men med begrænsning i kandidatantallet og forhåndsgodkendelse af de enkelte kandidater.

"Occupy Central" kaldte studenterne og andre demokrati-interesserede på gaden – og både demonstranterne og myndigheder levede i begyndelsen op til bevægelsens tilføjelse om kærlighed og fredelig optræden. Demonstranterne i håb om en ændret valgprocedure, myndighederne i håb om, at demonstranterne ville køre trætte af gadelivet, og at Hongkongs øvrige indbyggere ville blive trætte af gadeblokeringerne, der

Der har i ti år været afholdt årlige dialogmøder mellem den kinesiske premierminister og den engelske ditto. Senest i juni 2014, hvor man blev enige om fortsat målrettet at konsolidere og udvikle forbindelserne. Fx er målet for den bilaterale handel 100 milliarder i 2015. Kanalerne er åbne for udveksling af synspunkter på mange leder og kanter.

bredte sig til flere af de vigtige forretningsgader.

Set i bakspejlet fik myndighederne mest ud af deres forventninger, selv om demonstranterne fik ny populistisk opbakning og succes, da bevægelsen blev til paraplybevægelsen: De unge holdt ud på gaden trods efterårets regnbyger, der kan være nok så heftige på de kanter. Plus at paraplyerne var beskyttelse mod politiets tåregas og peberspray, da sammenstødene udartede.

Det hele fulgte et klassisk mønster: Deltagertallet i demonstrationerne begyndte at svinde, sammenstødene med politiet, der søgte at rydde gaderne, blev voldsommere fra begge sider, bevægelsen splittedes i fraktioner fra ikkevoldelige til tilhængere af kraftigere midler, den folkelige forståelse blev mindre og mindre, og punktum blev sat, da de mest aktive forsøgte at blokere det lokale regeringskvarter, men blev fjernet af politiet.

På det tidspunkt var op mod 85 procent af indbyggerne i Hongkong ifølge en meningsmåling imod fortsatte demonstrationer. Nok var nok. "Occupy Central's" hovedmænd forstod det. Og derfor stillede professorerne Benny Tai og Chan Kin-man samt præsten

Chu Yiu-ming den 2. december hos politiet og meddelte, at de opfordrede studenterne til at gå hjem, finde deres rødder i samfundet og ændre bevægelsen uden at opgive målet om demokrati.

Med Benny Tais ord i et indlæg i New York Times lige efter: "Selv om Hongkong-regeringen succesfuldt kan fremtvinge en afslutning af besættelsen, så vil den stadig skulle imødesætte kravene fra paraply-generationen i de kommende år. Fokuserer man udelukkende på at rydde gaderne, får man ikke løst de grundlæggende konflikter, der førte til protesterne".

– OG ET SIDEKAPITEL

Det kan være en passende overgang til det sidekapitel, der samler nogle tråde op:

Benny Tai har ret i at skrive om konflikter i flertal. Nok var hans og kollegers udgangspunkt det enkle spørgsmål om "genuine universal suffrage", men for mange af studenterne og andre demonstrerende handlede det også om andet end demokrati, nemlig om utilfredshed med forholdene i Hongkong, utilfredshed med dårlige job- og lønudsigter over for stigende leveomkostninger og util-

fredshed med den ældre generations "siddende på flæsket".

En sammenligning med den vestlige verdens 1968-ungdomsoprør er ikke helt ved siden af, men i tilfældet Hongkong tilføjet et opgør med en endnu stærkere autoritetstro og -tradition, rundet ud af de kinesisk-kong-fuzianske dyder.

Tag som eksempel et citat fra en artikel af Joshua Wong Fu-chung, en af de unge fremtrædende studenterledere, bragt i oversættelse af New York Times i oktober 2014, her i nærværende skribents videreoversættelse:

"Det er ikke sikkert, at protestbevægelsen bærer frugt. Men om ikke andet, så har den givet håb. Jeg vil gerne minde alle medlemmer af den herskende klasse i Hongkong om, at i dag nægter I os vores fremtid. Men den dag kommer, da vi vil bestemme jeres fremtid. Lige meget hvad der sker for protestbevægelsen, så vil vi kræve det demokrati, som tilhører os, fordi tiden er på vores side".

Ikke ligefrem generationsbestemt respektfuldhed. Men absolut klart nok til at give rynkede bryn og overvejelser både i Hongkong og i Beijing. For hvad sker der i det nye år, og hvad sker der i 2017 – og bagefter.

I Beijing er man vant til at tænke langt, og da man i 1984 indgik aftalen om "et land, to systemer" var det naturligvis med sigte på at få bragt Hongkong-problemet ud af verden på en pæn måde i forhold til Storbritannien, men det var i lige så høj grad for at sende et signal til udbryder-provinsen Taiwan om, at et kompromis om styrings- og udviklingsveje ikke skal forhindre den endelige samling af moderlandet, som stedse står højt på ønskelisten i Beijing.

Beijing-regeringen har levet op til 1984-aftalen og "The Basic Law". Det vil den naturligvis sige selv, men på den aktuelle baggrund kan den påkalde sig vidner, hvilket kan være nødvendigt, når somme vestlige medier med sans for at springe detaljerne over kritiserer det udemokratiske Kina og klapper i hænderne over gadedemonstrationerne i Hongkong.

Et af vidnerne er Charles Powell, nuværende medlem af det britiske overhus, men i 1980'erne sekretær for premierminister Margaret Thatcher og som sådan deltager i Hongkong-forhandlingerne, der førte op til den aftale, Mrs. Thatcher underskrev.

Han blev i oktober 2014 interviewet af

BBC Radio og sagde, at Kina ikke har svigtet sin aftale med Storbritannien om Hongkong, hvis selvstændighed i dag er større, end hvad briterne ventede for 30 år siden. Beboerne i "Hongkong har meget bedre forhold, herunder politiske, end de har i nogen anden by i Kina, og retningslinjerne for valg har ligget klar, siden The Basic Law blev offentliggjort i 1990".

Skulle en enkelt mands stemme ikke være nok, så er der ekstra vægt i et andet forhold: Hver sjette måned efter overdragelsen af Hongkong til Kina i 1997 har den til enhver tid siddende britiske udenrigsminister skullet aflægge aktuel rapport til det britiske parlament om, hvordan det går med den britisk-kinesiske aftale om den tidligere kronkoloni.

Seneste rapport er offentliggjort i juli 2014 og konstaterer: "Vi mener, at "Et land, to systemer" fortsat fungerer godt generelt, og at de rettigheder og friheder, der er rummet i fællesaftalen og The Basic Law, fortsat bliver efterlevet".

De foregående 34 halvårsrapporter har samme indhold.

Beijing-regeringen behøver således ikke at skamme sig. Men tilsvarende er det svært at se, at den har nogen interesse i at fremskynde en demokratisk proces i Hongkong.

Der var engang, da Kina havde brug for Hongkong som det finanscentrum, der kunne kanalisere eksport og fremmed valuta de rigtige veje. Hongkong er stadig vigtig, men ikke så vigtig. Shanghai har genindtaget sin gamle rolle som finanscentrum og er åbenlys konkurrent til Hongkong, der samtidig for længst har fået konkurrence på produktionsområdet fra det øvrige Kina.

Tænk bare på nabobyen Shenzhen: For 35 år siden et såkaldt township med 20-30.000 indbyggere. I dag moderne industriby med 10 millioner indbyggere mod Hongkongs syv millioner placeret på godt 1000 kvadratkilometer, lidt mindre end Lolland.

Beijing har ikke brug for Hongkong som demokratisk eksempel. Men den kan bruge det retssystem, som er Hongkongs positive arv fra kolonitiden, i den reformpolitik, som Kinas nuværende leder Xi Jinping og kommunistpartiet har vedtaget i efteråret, om at man lidt efter lidt vil forvandle folkerepublikens sine steder nok så tvivlsomme retssystem til et velfungerende system til borgernes beskyttelse. "Rule of The Law" skal gælde.

Borgene får ikke en generel stemmeret, men de får muligheden for at få ret – og beskyttelse mod myndighedsmisbrug. I den sammenhæng kan Hongkong fortsat være et skoleeksempel, hvis de lokale myndigheder kan holde generations- og demokratiskudis-sionen i balance.

Artiklen er afsluttet primo december 2014.

*Nils Thostrup er journalist.
Han har rejst utallige gange i Kina siden
1979 og skrevet fire bøger om landet.*

EN MOSAIK AF MENINGER FRA FRONTEN I HONGKONG

For at gennemtvinge en valghandling uden legal baggrund, men med det formål at give deres favorit-kandidater en chance for at vinde topposten i den specielle administrative region, har de protesterende taget Hongkong-samfundet som gidsel ... Det har splittet den sociale sammenhæng i Hongkong, kostet milliarder af dollars i tab og – mere vigtigt – undermineret lov og orden, en hjørnesteen for stabilitet og vækst.

Den engelsksprogede avis China Daily, der er talerør for den kinesiske regering og kommunistpartiet.

Denne konflikt stammer fra modviljen hos en del af demokratitilhængerne mod at acceptere den forfatningsmæssige magt i Folkerepublikken Kina, som også ligger i The Basic Law. De fleste beboere i Hongkong, inklusive de demonstrerende på gaderne i øjeblikket, accepterer kinesisk overherredømme, men ikke tilstrækkeligt mange har læst The Basic Law.

Shu Sin-por, chef for den centrale politiske enhed i styret for Hongkong, Special Administrativ Region.

Både fælleserklæringen (mellem Storbritannien og Kina) og The Basic Law fastslår, at vinderen af et leder-valg skal godkendes

af centralregeringen. Ingen i eller uden for Hongkong kan ignorere Beijings lovlige autoritet, hvad enten vi taler om det nuværende system med en valgmandsforsamling eller om universal suffrage i 2017.

C.Y. Leung, nuværende chef for lokalregeringen i Hongkong, Special Administrativ Region.

Det er ikke vores skyld, men vi er delvis indblandede. Vi har et stort konsulat der, som skal arbejde efter den beslutning om at fremme demokrati i Hongkong, som Kongressen har truffet. Og vi har kanaliseret millioner af dollars gennem programmet National Endowment for Democracy for at hjælpe til demokrati i Hongkong. Så i den forstand er den kinesiske beskyldning – at det er Amerikas skyld – ikke totalt fejlagtig.

Dr. Michael Pillsbury, seniorforsker ved den amerikanske tænketank The Hudson Institute og forsvarspolitisk rådgiver for den amerikanske regering. Om USA's dobbeltrolle som overvåger af praktiseringen af The Basic Law i Hongkong og som aktiv i fremme af demokrati generelt.

Det vil ikke være et kortvarigt slag mellem de protesterende og styret. Det er usandsynligt, at styret vil give efter og reagere direkte på de protesterendes krav i nogen nær fremtid.

Lilli Hoiting Li, ph.d.-studerende fra Aarhus Universitet, i sin Newsweek-blog fra Hongkong i oktober 2014.

Der er ikke meget håb for politisk reform de kommende ti års tid. Men demokratibevægelsen er langtfra død. Moralen er stadig høj. Vi vil kæmpe til det sidste. Vi vil gøre alt for at bevare vores friheder og rettigheder.

Chan Kin-man, professor og en af initiativtagerne til "Occupy Central"-bevægelsen, i interview med Weekendavisen oktober 2014.

Når Occupy Central-bevægelsen er opløst – ved magt eller egen beslutning ... Da vil en generation af prodemokratiske borgere have rejst sig: Unge og dynamiske, uforknyttede og

ubøjelige. Det er en kraft, som plutokraterne i Beijing og deres repræsentanter i Hongkong vil have besvær med at vænne sig til. Politik vil ikke længere være "som sædvanlig".

Lian Li Zheng, kommentator på politiske og økonomiske emner i Hongkong – i artikel i New York Times november 2014.

PS: Lørdag den 20. december 2014 holdt præsident Xi Jinping en tale i Macao, Hongkongs nabo og som tidligere portugisisk koloni nu også speciel administrativ region i folkerepublikken. Anledningen var 15-års dagen for Macaos overdragelse fra Portugal til Kina, og præsidenten sagde bl.a.:

"Vi er glade for at se, at princippet om "Et land, to systemer" og "Macao-indbyggere administrerer Macao" sammen med en høj grad af selvstændighed såvel som "The Basic Law" har vundet massiv støtte, og at den forfatningsmæssige ordning for Macao som særlig administrativ region er blevet respekteret ...

Vores medborgere i Macao er herrer i eget hus med vid frihed og demokratiske rettigheder i henhold til loven. Macao nyder fremgang i demokrati, hurtig økonomisk vækst, højere levestandard og social harmoni og stabilitet ... De værdifulde erfaringer, som Macao har gjort hen ad vejen, bør hyldes og huskes af Macaos borgere og af folk i alle etniske grupper i hele nationen ...

Vi må fortsat regere Hongkong og Macao og praktisere "Et land, to systemer" i henhold til loven. Vi må både acceptere Et Kina-princippet og respektere forskellene mellem de to systemer, både bevare den centrale regerings magt og sikre en høj grad af autonomi i de specielle administrative regioner, både give plads for moderlandet som solid støtte for Hongkong og Macao – og samtidig øge deres konkurrenceevne. Det er den eneste vej til en sund og vedholdende proces.

På intet tidspunkt må vi fokusere kun på den ene side og negligere den anden. Det vil være et forkert udgangspunkt og være det samme som at sætte ens venstre fod i den højre sko. Det vil ingen steder føre hen".

Tag den, Hongkong!

C.Y. Leung

ILLEGAL INDVANDRING FRA KINA

OPHOLD ELLER ARBEJDE?

Antallet af illegale indvandrere til Danmark er ifølge en ny undersøgelse fra Rockwool Fondens Forskningsenhed steget markant de seneste år. Mens niveauet i 2008 skønnes at have ligget omkring 15.000, var det i 2013 steget til omkring 33.000, dvs. mere end det dobbelte. Globaliseringen afspejler sig i, at listen med oprindelseslande nu rummer 147 lande.

En del af de indvandrere, der opholder sig uden legalt ophold i Danmark, kommer fordi de vil arbejde og tjene penge. Blandt dem, der arbejder ulovligt i Danmark, stikker især to nationaliteter ud: Knap 30 pct. af dem, der sigtes for illegalt arbejde, kommer fra enten Kina eller Nigeria.

Politiet har gennem en årrække gennemført kontrolaktioner af illegalt arbejde, og de to stærkest repræsenterede nationaliteter fremgår af figuren. For året 2013 skønner analysen, at der i alt arbejdede omkring 10.000 personer illegalt i Danmark.

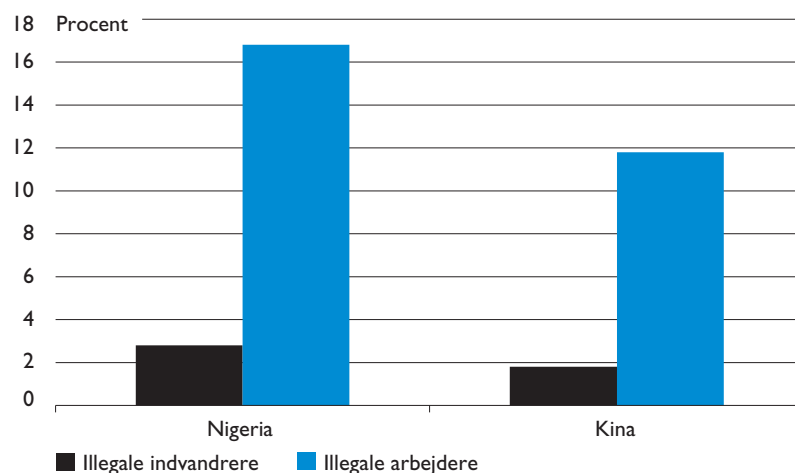
I 2013 var tæt på 17 pct. af samtlige registrerede af nigeriansk oprindelse. På andenpladsen ligger verdens mest folkerige nation – Kina. I 2013 udgjorde kinesiske statsborgere i omegnen af 12 pct. af dem, politiet kunne konstatere arbejdede ulovligt i landet.

Det er overraskende, at netop kinesere og nigerianere står for så stor en andel af de pågribne for illegalt arbejde. I modsætning til fx Rusland, Pakistan og Kosovo er ingen af de to lande nemlig særlig stærkt repræsenteret blandt de sigtede, når det alene gælder illegalt ophold. Kun knap 2 pct. er således fra Kina.

Tolker man på disse tal, tyder det på, at en meget stor andel af dem, der kommer illegalt til Danmark fra disse to lande, kommer for at arbejde.

*Torben Tranæs er
forskningsprofessor og -chef ved
Rockwool Fondens Forskningsenhed.*

Andel af sigtede illegale indvandrere generelt og sigtede illegale arbejdere

KILDE: DEN ILLEGALE INDVANDRING TIL EUROPA – OG TIL DANMARK, ROCKWOOL FONDENS FORSKNINGSENHED OG GYLDENDAL, 2014

Noget tyder på, at en meget stor andel af dem, der kommer illegalt til Danmark fra Nigeria og Kina, kommer for at arbejde.

En alternativ forklaring kan være, at politiets kontrolenheder især beskæftiger sig med erhverv, der har en stor tiltrækning på netop de to nationaliteter. Det er dog ikke nærmere undersøgt.

VIDERE LÆSNING

Analysen er i sin helhed gengivet i *Den illegale indvandring til Europa – og til Danmark* af Torben Tranæs og Bent Jensen, udgivet af Gyldendal i 2014.

En sammenfatning er udsendt i nyhedsbrevet fra Rockwool Fondens Forskningsenhed, der kan findes på www.rff.dk.

LÆR KINESISK

Kinesisk Begyndersystem 1-3

Med **Kinesisk 1** vil brugeren lære at føre en elementær samtale på moderne standardkinesisk (mandarin) om emner så som arbejde, familieliv, transport, indkøb og ferie.

Som separat udgivelse er der cd'er med oplæsninger ved indfødte kinesere. Tekststykkerne er indtalt i to tempi.

Kinesisk 2 henvender sig til brugere der har et basalt grammatisk kendskab og ordforråd på kinesisk. Bogen introducerer lettere kinesiske tekster og basal kommunikationstræning. Der er også cd'er med oplæsninger af bogens tekster.

Til **Kinesisk 1** og **2** er der websites med forskellige interaktive øvelser og en interaktiv oversigt over alle lyde på moderne kinesisk.

Udgivelserne **Kinesisk 1** og **2** er produceret med støtte fra Undervisningsministeriets Tips- og Lottomidler.

Kinesisk 3 præsenterer lettere kinesiske originaltekster og henvender sig til brugere, der besidder et basalt ordforråd på kinesisk.

Kinesiske Skriftegn – For begyndere

Bogen introducerer bl.a. de byggeklodser som tegnene er sammensat af, reglerne for at skrive tegn og deres historiske udvikling. Udgivelsen præsenterer 300 basale skriftegn og viser, hvordan tegnene skrives streg for streg og angiver deres betydning og udtale.

Øvebogen træner skriftegnsgenkendelse, tegnenes opbygning, form, udtale og betydning. Øvebogen følger lærebogen lektion for lektion.

Ni Hao Zhongguo – Kinesisk for begyndere

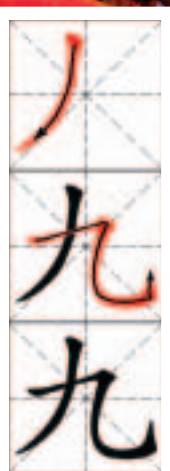

Denne iBog® er en ny og unik internetbaseret, interaktiv udgivelse til indlæring af kinesisk sprog og kultur.

Ni Hao Zhongguo iBog® giver en basal indføring i moderne kinesisk sprog og kultur. Indlæring sker via videooptagelser af dialoger og tekster, der afspejler relevante og tidstypiske aspekter i det moderne kinesiske samfund. Videoerne er alle optaget i Kina med kinesiske medvirkende. Disse dialoger og tekster suppleres med relevant samfundsstof, en stor mængde interaktive opgaver til træning af tekstforståelse og grammatik, et omfattende billedmateriale, grammatik og gloser.

Pinyin tekstværktøj | Interaktivt lydpanel | 140 videoer | 400 audiofiler | 120 gloser og ordforklaringer | 45 opgaver | 240 interaktive øvelser | 26 lytteøvelser | 220 sider

Forfatterne til alle udgivelserne: Lene Sønderby Bech og Christian Nielsen

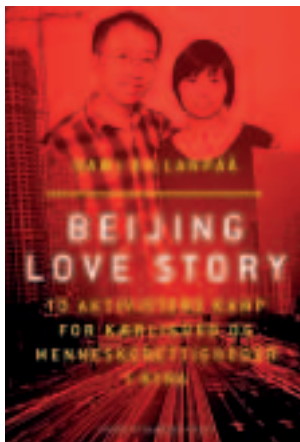
Se priser og licenser på shop.systeme.dk

Læs systeme.dk | Ring 70 12 11 00 | Skriv systeme@systeme.dk | Deltag lab.systeme.dk

systeme
bedre læring

TRIST TRIST TRIST

Bogen burde rettelig hedde "Beijing Sad Story". Det er i bund og grund trist, for nu at bruge et stille udtryk, at repressionen i Kina har det voldsomme omfang, som bogen så tydeligt udstiller. Den møder ikke øjet for den besøgende. Den udgør ikke noget problem for mange mange kinesere, som lever i og lykkes ved den økonomiske udvikling i landet. Men den er der.

Det er også trist, at der slet ikke er tale om nogen love story, men nærmere om en glød mellem to mennesker, en glød som kun ulmer, og som kun holdes ved lige i kampen for menneskets rettigheder. De har to uforenelige holdninger til kampen: den altædende offensive og den nærmest maoistiske strategiske tilgang med fremstød og tilbagestrækning afstemt efter situationen.

Sakharov-pristageren Hu Jia, som blændet af retfærdig iver ofrer familien i kampen – uden at erkende det, før det er for sent, og Zeng Jinyan, hans kone, der udholdende og træt og tirrende og dristig og velovervejede kæmper for deres fælles fremtid – og derfor i sidste ende må forlade Hu Jia.

Sad story, som smitter af i den langsomme fortælling i et næsten trøstesløst sprog.

Kristeligt Dagblads Forlag fortjener ros for at udgive bogen. Den pirker til os, og den giver politikere anledning til igen igen at rejse spørgsmålet om menneskets rettigheder, også i et kinesisk samfund.

PS: Undervejs strejfs det uhæmmede og sundhedsmæssigt ukontrollerede salg af donorblod, med udbredt aids til følge. Sagen er blændende godt fortalt i romanen *Landsbyens blod* af Yan Liang, som blev anmeldt her i bladet i nr. 98, 2012 (Tidene Skifter 2011, 299 kr.).

Sami Sillanpää
Beijing Love Story

Kristeligt Dagblads Forlag 2014, 329 sider. 300 kr.

Hans Jørgen Hinrup er tidl. forskningsbibliotekar på Statsbiblioteket med speciale i Kina.

KINA KALDER

(MEN JEG SAVNER EN REDAKTØR!)

I år er det 120 år siden, præsten Conrad Bolwig som den første danske missionær satte fødderne på den manchuriske jord. Her skulle Bolwig, det danske missionselskab (DMS) og dets i alt omkring 140 missionærmænd og -kvinder komme til at sætte deres ikke ubetydelige aftryk i den lokale nordøstkinesiske muld. Alle var de opfyldt af et kald. Kaldet til at gøre det umulige: at gøre 450 millioner kinesere kristne.

Det blev til et langvarigt forhold med mange prøvelser for både DMS' bestyrelse, der gerne ville styre alt hjemme fra hovedkontoret i Hellerup, men især for dets udsendte mænd og kvinder og deres familier frem til 1949, hvor kommunisterne overtog magten og smed de tilbageværende danskere på porten.

Mange af missionærerne kom til at opholde sig i Kina i 30, 40 og nogle endda i over 50 år. De har efterladt sig dagbøger, breve, billeder, memoirer og meget andet, som fortæller os om de prøvelser, de måtte igennem, for at deres kald og drømme om en spirende fremtid for kristendommen i Kina kunne blive til virkelighed.

Det var virkelig en udfordring. Ikke alene var kineserne ikke særligt modtagelige, de var godt tilfredse med deres egne religioner, filosofier og forfædre dyrkelse, men Kina, og måske især Nordøstkina, oplevede også en af de mest kaotiske perioder i landets historie med invasion, krig, borgerkrig og besættelse.

Missionærernes historier er da også blevet vakt til live i flere flotte og spændende udgivelser i de senere år.

Det nyeste skud på stammen er Sven Arvid Birkelands nye bog, biografien *Kina Kalder – En familiesaga*. Bogens hovedperson, lægen og Kinamissionæren, Peder N. Pedersen (1880-1951), var Birkelands bedstefars fætter. Han voksede op på den jyske hede, men drømmen om at blive læge og missionær bragte ham både til Skotland, hvor han tog sin lægeuddannelse, og i 1912 videre til det nordøstlige Kina (Manchuriet) som missionær for Det Danske Missionselskab (DMS).

Kort forinden var han blevet gift med sin skotske udkårne, Barbara, og sammen kom de til at tilbringe de næste 34 år i Kina. De ankom således kort efter kejserdynastiets fald, og levede derfor i Kina under både republikkens tidlige år, krigsherrernes kaos, den japanske besættelse og til slut den russiske befrielse i 1945.

Birkeland prøver hele tiden at sætte oplevelserne i perspektiv. Han har gode beskrivelser af Kinas og verdens forandringer i tidsperioden, men hoveddelen af bogen består af oversatte dagbogscitater og skildringer nedfældet af bogens hovedpersoner.

Man hører selvfølgelig mest om livet i Kina og især livet som lægemissionær og missionærfrue, men også spændende første-håndsberetninger om fx jordskælvet i Yokohama i 1923, der dræbte over 140.000 mennesker, og om hvordan familien samme år tager Peders skotske svigermor, bare kaldet Granny, med tilbage til Manchuriet. Hun og Barbara kommer endda til at undervise Manchuriets enehersker, Zhang Zuolins børn i engelsk.

Peders imponerende arbejde med og på henholdsvis det store universitetshospital Mukden Medical College, hvor hans portræt den dag i dag pryder en af væggene, og på missionshospitalet i Dandong, fylder naturligvis også meget. Men japanernes gradvise overtagelse af alle institutioner gør det sværere og sværere for Peder at udføre sin lægegerning.

Og til sidst bliver han fængslet af japanerne, alene fordi han er gift med en brite. Og fremtiden ser ikke lys ud: "Den japanske kempeitai-mand Suzuki sagde efter Peders arrestation: Dr. Pedersen er som et træ, der står midt i kørebanen. Der er kun et at gøre: Fæld det!" Og som et trist supplement erklærede den vagthavende soldat: "He very bad man – never, never leave here!"

Det er også beskrevet, hvordan datteren Jenny bliver interneret under kummerlige forhold i japansk krigsfangelejr i det nordlige Japan, og hvordan sønnen Niels kæmper som kommandolæge i Burma.

Til slut følger man, hvordan familien slår sig ned i Australien. Peder når aldrig hjem til Danmark og den jyske hede på besøg igen. Han er de sidste år meget plaget af astma og dør undervejs på rejsen til sit fødeland i 1951.

På det sidste har mange anmeldere harceleret over bøger, der bliver udgivet for hurtigt, uden ordentlig korrektur- og gennemlæsning. Skylden lægges som oftest på forlagene, der har for travlt, er underbemandede og er presset til hurtigt at få bøgerne ud på markedet for at tjene penge. Det er muligt, det er tilfældet med en del store danske og udenlandske forfattere på de store velrenommerede forlag, men burde ikke have været tilfældet her.

Kina Kalder er, på trods af et ellers meget spændende emne, nok ikke ligefrem en potentiel ny kioskbasket. Bogen ville virkelig bare have haft stor gavn af en tur eller to mere i en dygtig redaktørs kyndige hænder og en dertil hørende stavekontrol.

Et imponerede stykke forarbejde ligger helt sikkert til grund for denne udgivelse, hvilket da også kan ses af den omfattende litteraturliste. En del her er som sagt familiens efterladte korrespondance. Og det er forståeligt, at forfatteren har et særligt forhold til indholdet.

Men selvom meget af det er spændende læsning, burde de mange og meget lange citater have været skrevet om og gjort kortere og strammere. Det ville klart have gavnet læseoplevelsen.

Kald mig bare pernitengryn, men der er altså for mange småfejl i bogen, der burde have været rettet inden udgivelsen. Det irriterer.

En stor del af *Kina Kalder* består som nævnt af direkte oversatte dagbogscitater og skildringer nedfældet af bogens hovedpersoner, men det kan være svært helt at følge med i, hvornår der er tale om citater og hvornår det er bogens forfatter, der taler. Og det er desværre især på grund af layoutet og en lidt forvirrende tegnsætning. At citaterne så også er meget lange, gør det ikke bedre.

Der er også en del uklare oversættelser. På side 49 står der for eksempel: "... der opstod store banker på The Bund i Shanghai", på side 130: "gradvis realiserede vi ..." og på side 254 står der: "Jeg nød mig selv, da jeg cyklede gennem byen". Og på dansk hedder "students" altså "studerende" og ikke "studenter".

Bogen er også skæmmet af både stavefejl og sjuskefejl. For eksempel står der et sted "2013" i stedet for "1913". Hvad redaktøren så måske ikke kan klandres for, er den ret forstyrrende brug af parenteser med den moderne skriveform af de kinesiske ord. Det er fint at skrive, at man har valgt datidens Wade-Giles stavemåde for derefter

at skrive pinyin i parentes. Hvis det så vel at mærke er konsekvent, og stavemåden ligeledes er konsekvent.

Det er bare ikke tilfældet.

"Feng-Huang-Ch'eng" står stavet på tre forskellige måder, "Taku-shan" står oftest i parentes, mens "Dagushan" står før, selvom det skal være omvendt. Når det så kunne være fint (og konsekvent) lige at få at vide, hvordan fx "Tji-dar-kou", "Divang-hor" og "Sar-ho-dzen" staves med pinyin, så har forfatter eller forlag – inkonsekvent (eller overset) – valgt ikke at skrive det.

Indrømmet, det er altid svært at finde ud af, hvordan de gamle navne staves i dag, men så kunne man med fordel lige have nævnt det problem i starten af bogen. For læsevenlighedens skyld kunne man også fint have nøjedes med at nævne de moderne kinesiske navne et par gange, for derefter så bare at bruge den oprindelige stavemåde i teksten.

Det er irriterende at læse kapiteloverskrifter, hvor Mukden eller Peking endnu en gang er efterfulgt af en parentes med "Shenyang" og "Beijing", eller der står "Chang Tso-lin (Zhang Zuolin)" seks gange på en halv side. Det forstyrrer læsningen, og det er jo nok alligevel de færreste læsere, der allerede har glemt det.

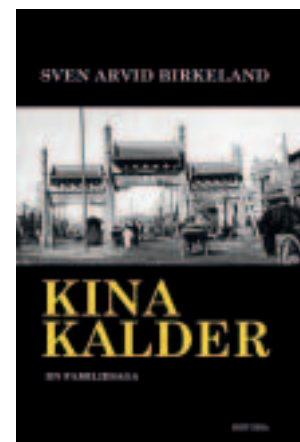
Forfatter og forlag kunne med fordel have valgt at liste by- og vigtige personnavne bagi.

Bogen har en del illustrationer, og det er fint, at de er spredt ud over hele bogen. Der er dog flere billeder, hvor kvaliteten er blevet for dårlig.

Det kunne her også være interessant at vide, hvor de enkelte billeder stammer fra, men der er desværre ikke noget billedregister.

Det er ærgerligt med de mange småfejl, for det skæmmet en ellers spændende bog med nogle meget interessante hovedpersoner. Jeg tror, en stor del af skylden for bogens problemer er, at forfatteren er i familie med bogens hovedpersoner og måske derfor har haft svært ved at skære mere ind til benet.

Det ville bogen ellers have haft stor gavn af.

Sven Arvid Birkeland

Kina Kalder – En familiesaga

Forlaget Historia 2014, 294 sider. 299 kr.

Simon Rom Gjerø er cand.mag. i kinesisk og har arbejdet en del år i Kina. Han er nu gymnasielærer i Danmark. Han har skrevet bogen *Kaldet til Kina* (Univers 2007) om de danske missionærer i Manchuriet.

massakren

DER IKKE VIL DØ – 25 ÅR EFTER

Mette Holms nye Kinabog er en genudsendelse. Den består af lange uddrag fra hendes bog om Demokratibevægelsen – eller hvad vi nu skal kalde den – i Kina 1989, *Dagbog fra Beijing*, som udkom blot få uger efter de dramatiske begivenheder i Beijing og andre byer, plus nogle nye afsnit, som perspektiverer den efterfølgende udvikling frem til i dag.

Mette Holm befandt sig i Beijing i de afgrørende syv uger april-maj 1989 som korrespondent for DR, og det blev hendes gennembrud som Kinaekspert. 1989-bogen inddrog stumper fra DR's TV-aviser, Mette Holms private korrespondance osv., og til overflod kunne man på DR2 4. september 2013 se programmet *Vi stiller om til Mette Holm* med uddrag fra de relevante TV-aviser i 1989 suppleret med nye interview.

Så materialet er efterhånden godt og grundigt medieret.

Den nye udgave af *Dagbog fra Beijing* starter ligesom 1989-udgaven med selve "Massakren på den Himmelske Freds Plads", eller som den kaldes på kinesisk: Liu Si, dvs. "seks fire" (= 4. juni), og trækker derpå linjerne op fra de foregående ugers demonstrationer i april-maj.

Men Mette Holm blev af omstændighederne tvunget til at vende tilbage til Danmark 29. maj, kort før den grusomme kulmination på begivenhederne; angiveligt var TV-avisens udlandsbudget for 1989 ved at være brugt op!

Som journalist var Mette Holm selvfølgelig meget frustreret over ikke at kunne følge dramaet i Beijing i den afgørende sidste uge,

men TV-avisen havde nok af kilder til at kunne rapportere om en "Massakre på den Himmelske Freds Plads" i de tidlige morgentimer 4. juni 1989, selvom der ikke på det tidspunkt var nogle vestlige tv-hold til stede direkte på pladsen. Alting tydede på en massakre, og det var jo også det, man i ugevis havde frygtet ville ske, og som studenterdemonstranterne havde advaret om.

Allerede selvsamme morgen, næsten samtidigt med begivenhederne, dukkede der løbesedler og plakater op i nogle kinesiske byer med budskabet om, at "flere tusinde studenter er blevet dræbt på den Himmelske Freds Plads", og internationale nyhedsbureauer formidlede budskabet videre til verdens offentligheden; og derfra tilbage til Kina.

Men det skulle vise sig, at man havde solgt skindet for tidligt; i løbet af sommeren 1989 blev det efterhånden klart, at den kinesiske regerings bestræbelser på at *undgå* et blodbad på de demonstrerende studenter på selve den Himmelske Freds Plads stort set var lykkedes; ved femtiden om morgenen 4. juni evakuerede demonstranterne – i nogenlunde god ro og orden – Fredspladsen efter en aften mellem den militære ledelse og studenterne, og de fleste gik nogenlunde uhindret den lange tur hjem til universitetsområdet.

Til gengæld blev hundredvis af almindelige Beijing-borgere dræbt ved nogle af de vigtigste gadekryds langs den Evige Freds Boulevard, øst og vest for den Himmelske Freds Plads, i deres forsøg på at blokere adgangen for militæret til centrum af byen og selve pladsen.

Men i den vestlige verdens offentlighed nåede frasen "Massakren på den Himmelske Freds Plads" at bide sig fast og opnå ikonstatus, og det i en grad, så det bagefter var særdeles vanskeligt at trænge igennem med den "rigtige" version af 4. juni. Og den dag i dag giver en Google-søgning på "Massakren på den Himmelske Freds Plads" mange flere hits end andre søgeord.

Her i Danmark kunne Dagbladet Information som den første avis bringe den "rigtige" version af historien, baseret på særdeles kvalificerede øjenvidneberetninger fra bl.a. Human Rights Watchs mangeårige leder Robin Munro og The Guardians uhyre erfarne John Gittings. Det var 8. juli 1989 (hvilket undertegnede husker, fordi det var ham, der skrev det).

Ikke desto mindre har netop Information siden da i flere omgange bragt selvsamme "afsløring", altså at der faktisk ikke var nogen massakre på den Himmelske Freds Plads i 1989; f.eks. havde Kjeld Koplev en kronik med dette budskab tre år efter begivenhederne, dvs. 1992, og så sent som i 2013 dukkede sagen op igen i avisens spalter.

Mange betragter det stadig som et svigt i forhold til vores solidaritet med studenterbevægelsen i 1989 at sætte spørgsmålstegn ved tragediens kulmination. Så "massakren", i alt fald den på den Himmelske Freds Plads, ser ud til at genopstå helt af sig selv, uanset hvor meget den bliver lagt i graven. Den er blevet en sådan nøglebegivenhed i vores samtidshistorie, at det er umuligt at skrive historien rigtigt om.

(Selv oplevede jeg engang, efter jeg hav-

de skrevet en leksikonartikel om 1989-begivenhederne, hvor jeg omhyggeligt styrede udenom selve "massakren på den Himmelske Freds Plads", at redaktøren på eget initiativ tilføjede en sætning om at: "et ukendt antal studerende blev dræbt på den Himmelske Freds Plads." Han gik ud fra, at jeg havde glemte det ...)

Det ville have været passende i 2014-gendgivelsen af *Dagbog fra Beijing* at lægge ud med at korrigerer historikken fra førstegangsudgaven af bogen i sommeren 1989, men det sker ikke.

Tværtimod, Mette Holm gentager i afsnittet om "Mareridtet" uredigeret indledningskapitlet i 1989-bogen, inklusive et langt uddrag fra et interview med den – desværre ikke helt troværdige – studenterleder Chai Ling, som her 25 år efter begivenheden får lov til at gentage påstanden om, at "300 studenter blev dræbt på Pladsen ...".

Er det vigtigt? Ja, for det handler om martyriet! Dvs. den blindgyde, Demokratibevægelsen havnede i. Og her har de vestlige medier en nøglerolle og et medansvar.

Mange stærke kræfter arbejdede sammen om at indskrive demonstrationerne i en klassisk tragedieskabelon kulminerende i heltens eller heltens død: både en del af demonstranterne selv (og frem for alt den nysnævnte purunge kvindelige studenterleder Chai Ling), byens borgere, og i videre forstand hele den traditionelle kinesiske politiske kultur, trak i retning af martyriet; og altså også de vestlige medier.

Det var jo sandt at sige først og fremmest til ære for dem, at studenterne – eller i alt fald nogle af dem – anså det for nødvendigt at ofre livet på Fredspladsen og dermed rejse en evig skamstøtte over det kommunistiske regime i Kina, en skam som regimet næppe ville kunne overleve på længere sigt. De internationale medier var helt uundværlige som vidner; de skulle sidde på forreste række, når tragedien nåede sit klimaks.

De oprindelige studenterledere fra Beijing Universitet, Wang Dan bl.a., prøvede faktisk på at skrive drejebogen om. I slutningen af maj 1989, hvor demonstrationerne i Beijing var begyndt at miste momentum, opfordrede studenterlederne demonstranterne til at opgive besættelsen af den Himmelske Freds Plads og vende hjem til deres universiteter eller andre institutioner; og derfra prøve at komme i "dialog" med regeringen. Det viste sig umuligt.

Protestbevægelsen blev ubønhørligt drejet frem mod den tragiske konklusion og martyriet af et massivt forventningspres fra alle sider. Hvis nogle af deltagerne fulgte opfordringen til at droppe besættelsen af Fredspladsen, blev deres plads taget af andre studerende, som mod slutningen af maj strømmede til Beijing fra alle de større byer i Kina; disse unge var ikke til sinds at gå på kompromis.

Dermed kuldsejlede de oprindelige studenterlederes forsøg på at styre bevægelsen i retning af en "normal" politisk proces med forhandlinger og pragmatiske løsninger, en form for politisk handlen, som Kina i høj grad

savner erfaringer med. Til sidst var blodbadet den eneste mulige udgang.

Og dermed indskrives 1989-oprøret i Kina sig i en lang og sørgelig tradition for martyrier. Som jo i øvrigt slet ikke er noget unikt for Kina: Tænk på det Arabiske Forår i 2011, som jo både i Tunesien og Ægypten blev udløst af individuelle martyrier.

De nyskrevne afsnit i bogen består først og fremmest af et interview med fagforenings-aktivisten Han Dongfang. Han var initiativtager til den "Autonome Fagforening", som opstod sideløbende med studenterbevægelsen i 1989, og arbejder i dag i Hongkong med at støtte og organisere de kinesiske arbejdere.

Andre nye afsnit handler om ældreomsorg, om Tibet og om udviklingen af de kinesiske medier efter 1989.

Men bogens brødstof er stadig 1989-bogen. Ligesom i 1989-afsnittene er der også i de nye afsnit interessante iagttagelser serveret i en velskrevet og letlæst tekst. Og der er nogle generaliseringer så store, at man næsten mister pusten.

Bogen er fuld af illustrationer, der også bruges som "bagtæppe" for nogle af tekstsiderne. Der er kopier af Mette Holms håndskrevne noter fra 1989, hendes visitkort, breve osv. – alle de ting, som fremhæver hendes personlige involvering i begivenhederne.

Layout er en smagssag, og denne anmelder bryder sig ikke om det. Det gør det sværere at læse bogen og finde rundt i den.

Alt i alt: Hvis man har 1989-udgaven af *Dagbog fra Beijing* derhjemme i forvejen, så er der ikke grund til at investere i den nye 25-års jubilæumsudgave fra 2014.

Mette Holm

Dagbog fra Beijing

25 år senere – hvor gik kineserne hen?

Gyldendal 2014, 312 sider. 300 kr.

**Søren Clausen er tidl. lektor
i moderne kinesisk historie
ved Aarhus Universitet.**

羊 får (yang²)

På kinesisk repræsenterer 羊 gedeantilope-familien. Udtrykket eller sammensætningens kontekst bestemmer, om det betyder et får, en ged eller et andet dyr. Hvis du møder 'får' i et sammensat tegn, vil det som regel optræde i betydningen af noget fåret eller rart og godt.

GØR DET SVÆRE LET

Chineasy er en lille sprogbog om kinesisk, der på glimrende vis formår at tage udgangspunkt i det enkle og let tilgængelige. Bogen forstår i høj grad at formidle det kinesiske tegnsprog, der jo er en form for billedsprog, igennem det kreativt/visuelle.

Dette kombineret med logiske forklaringer på tegn og deres betydning får det til at se let og sjovt ud at lære kinesisk.

Bogen tager udgangspunkt i "nøgle tegn" og "nøglegloser" i det kinesiske sprog og illustrerer, hvordan de kombineres med andre tegnelementer og derved danner mere komplekse strukturer og sætninger.

Forfatteren Shaolan Hsueh, der er datter af en kalligraf og en keramiker på Taiwan, skriver i forordet, at det var, da hun skulle under-

vise sine egne britiskfødte børn i kinesisk, at hun fandt ud af, hvor svært det er at lære det kinesiske sprog og især at få forståelse for det kinesiske skriftsystem.

Hun brugte derfor nogle år på at udvikle sin egen metode, en mere visuel, kreativ indgang til at lære tegn og sprogstrukturer end den traditionelle kinesiske metode, der i høj grad går på udenadslære og terperi.

美 smuk (mei³)

Tegnet er en kombination af 'får' og 'stor'. I oldtidens Kina opfattede man får som lykkebringende. Sammensætningen her er også en forkortelse for USA (se s. 79).

鮮 frisk (xian¹)

Tegnet består af en kombination af 'fisk' på den venstre side og 'får' på den højre side. Førhen betød det fiskeopdræt, men i dag betyder det 'frisk'.

羔 lam (gao¹)

Tegnet er en kombination af 'får' og 'ild'. Det viser et lam over bål, som er måden at forberede lam på i visse dele af Kina.

咩 et fårs brægen (mie¹)

Tegnet er sat sammen af 'mund' og 'får' og henviser til lyden, der kommer ud af fårets mund - 'baa'.

Chineasy-metodologien består i at tage udgangspunkt i, hvad man regner for grundstammen i det kinesiske skriftsprog, de såkaldte radikaler, og bryde dem ned i de mest grundlæggende former. Disse former kalder forfatteren "byggeklodser" i forhold til at forstå tegn og tegnsammenhænge.

For eksempel kan tegnet for ild (火), eller når tegnet fungerer som komponent i et sammensat tegn (灬), indgå sammen med et eller flere andre tegn i et nyt sammensat tegn f.eks. 炎 (brændende varm). To eller flere selvstændige tegn ved siden af hinanden danner nye udtryk og vendinger f.eks. 炎炎 (flammende).

I udtryk og vendinger har placeringen af tegnene ved siden af hinanden betydning for meningen af hele rækken af tegn.

Bogen rummer glimrende illustrationer af tegnene, der er forsøgt sat ind i en kreativ, billedlig sammenhæng, som direkte viser betydningen af tegnet, som f.eks. det nævnte tegn for ild 火, der ses på bogens forside.

Ideen med at bruge byggeklodser er ikke ny i kinesisk sproglitteratur, f.eks. ses de som et grundlæggende element i Alison og Laurence Matthews bog *Learning Chinese Characters*, der også rummer illustrationer, men er langt mere akademisk i sin tilgang. *Chineasy* er til sammenligning utrolig enkelt og klart bygget op, og illustrationerne er mesterlige i deres klare og stramme form og farver.

Bogen er som sagt designet med henblik på en indføring i kinesisk til børn eller begyndere, der hurtigt via bogens enkle opbygning vil kunne forstå grundlæggende principper. Man vil derfor også som underviser kunne bruge bogen til at forklare de kinesiske tegns opbygning og struktur, men nok også komme til at savne flere af de enkelte tegn set i en kontekst.

For mig at se er bogens absolutte styrke dens enkle opbygning og kreative udgangspunkt i forhold til sprogindlæring. Forfatterens kunstneriske tilgang fornægter sig ikke, og det er befriende at se, hvordan det visuelle og kreative har været udgangspunkt for bogen og ikke omvendt.

Man kan sige, at Shaolan derved repræsenterer nyere teoretikers ideer, om at sprog læres gennem kontekst, og at vi husker gennem associationer og billeder.

Det er ikke nogen tekststung bog, Shaolan har kreeret, tværtimod, det visuelle er i højsædet og får masser af plads på bekostning af bogstaver og tegn. I forhold til hvor mange ord bogen egentlig rummer, har den på sin vis mere karakter af at være en billedbog, også set i forhold til bogens forholdsvis store sider og farverigdom.

Chineasy er en kreativ, og bestemt anbefalelsesværdig bog, der i sin overskuelighed og enkelhed for mange vil være en sjov og moti-

verende indgang til at gå i gang med at lære kinesisk.

Shaolan Hsueh

Chineasy

- Lær at læse kinesisk på en ny måde

Illustreret af Noma Bar.

På dansk ved Inge Aagaard.

Forlaget Turbine 2014, 192 sider. 280 kr.

Jens Havskov er
gymnasielærer i kinesisk.

KINA I EUROPA

– HVEM TILPASSER SIG HVEM?

I 2012 udkom erhvervsjournalist Christina Boutrups bog *Kina Sweet & Sour* (anmeldt af Nils Thstrup i nr. 95, s. 19), hvor forfatteren stiller skarpt på danske virksomheders erfaringer – søde som sure – med det kinesiske marked. I bogen lader Boutrup fortællingen om Kina folde sig ud, og hun bidrager med et sjældent perspektivrigt og nuanceret billede af landet. Med en så stor succes i bagagen er der høje forventninger til Boutrups nye udgivelse *Den røde løber: Kinas fremmarch i Europa*. Og der er ingen tvivl om, at bogen til fulde lever op til forventningerne.

De seneste 10 års tid har der været stor opmærksomhed omkring europæiske virksomheders forretninger i Kina, men med *Den røde løber* vender Boutrup opmærksomheden mod Kinas ekspansion i Europa. Det er ikke blot interessant, men også yderst relevant læsning for enhver, der interesserer sig for de nye brudflader i den globale orden.

I bogen beskriver forfatteren med stor indsigt de mange muligheder, som kinesiske investeringer bringer med sig i form af tilført kapital, et anderledes kreativt tankesæt og salg til de mange kinesiske forbrugere. Samtidig dykker hun kritisk ned i de udfordringer og konsekvenser, som investeringerne bringer med sig, blandt andet pga. manglende forståelse for de kulturelle forskelle, sprogbarrierer, korrupsion og udnyttelse af arbejdskraft.

Bogen dækker igennem sine 13 kapitler en spændende rejse rundt i både Europa og Kina, og vi kommer vidt omkring. Vi møder blandt mange andre den stenrige forretningsmand i Rusland, rejser til Grønlands miner og oplever de benhårde forhold på italienske tekstilfabrikker, videre til det opsigtsvækkende opkøb af Volvo i Sverige, danske småkager som værdifulde gaver ved det kinesiske nytår, og ikke mindst til Huaweis indtog på det danske telemarked i samarbejde med TDC. Og meget mere.

Et andet interessant emne, som Boutrup belyser, er den kinesiske sammenhæng mellem dét at lave forretning og samarbejde med en lokalregering, og hvor stor betydning den politiske opbakning har for den forretningsmæssige succes. Den pointe kan ikke gentages nok.

Det er utrolig interessant at læse, hvordan det foregår, når lokalregeringen er dansk og virk-

somheden kinesisk, som vi fx ser det hos Nyborg Kommune, der samarbejder med rige kinesiske investorer. Det skaber store økonomiske muligheder for det lille samfund – men også udfordringer, når dansk lokalpolitik møder kinesisk relationsopbygning og investeringer. For spørgsmålet er, hvilke kulturelle og forretningsmæssige spilleregler, der så er de gældende?

Netop spørgsmålet om, hvem der tilpasser sig hvem og på hvilke betingelser og med hvilket udbytte, belyser Boutrup interessant, fagligt og nysgerrigt gennem bogen, hvor vi bliver præsenteret for den lange række af informanter, hun har mødt i Europa og i Kina. Udover Boutrups egne interviews refererer forfatteren hele vejen igennem til forskning og statistikker, der understøtter hendes pointer, og der ligger helt tydeligt et omfattende research- og feltarbejde bag bogen.

Hvert kapitel åbnes med en etnografisk fortælling, og Boutrup skaber et dejligt levende stemningsbillede, så man som læser nærmest kan fornemme stemning, dufte og lyde gennem ordene. Der skrives i et behageligt sprog, hvor der leges med ord og rim. Det legende sprog gør bogen til en fornøjelse at læse, så man undervejs bliver ikke blot fagligt, men også litterært beriget.

Selvom fokus er på Europa, introduceres læseren for interessant viden om Kina, der også går op med flere myter og fordomme. Bogen er fyldt med nyttig information om kinesisk kultur, samfund og sprog, og Boutrup får på nuanceret vis beskrevet, hvem de kinesiske investorer er, og hvilken baggrund, mindset og verdensbillede de kommer til Europa med.

For eksempel lærer vi, hvordan man opbygger relationer, og hvordan det kinesiske sprog samt skrifttegn er opbygget, og hvilken indflydelse det har på kinesernes forståelse for aftaler, kontrakter m.m.

Faktisk kommer vi så vidt omkring i bogen og får så mange forskellige fortællinger og informationer undervejs, at der igennem kapitlerne opstår lidt forvirring omkring, hvor vi er henne, og hvad fokus er. Det gør det svært at bevare overblikket.

Det er dog min eneste anke og ikke noget, der rokker ved min overordnede begejstring for bogen.

Bogen har stor relevans, ikke mindst fordi der findes meget lidt materiale om kinesernes investeringer og position i Europa, og den henvender sig til en bred læsergruppe.

Fra de efterhånden mange Kinastuderende på både gymnasier og universiteter til dem, der er helt nye på Kina samt dem, der i mange år har rejst og arbejdet i Kina og har en grundlæggende nysgerrighed omkring Kina, og i særdeleshed til hele 'doing business in China'-segmentet, der nu ikke kun dækker produktions- og udviklingstunge virksomheder, men også indbefatter fødevarerindustrien, internethandel direkte til forbrugere, konsulenthuse, venskabsbyer, kunst og arkitektur og meget mere.

Alt i alt skaber *Den røde løber* et fantastisk levende indblik i det hastigt udviklende, fleksible og mulighedsorienterede kinesiske samfund. Rejsen igennem Europa, til Kina og tilbage igen bringer forfatteren vidt omkring, og som læser er du med i kufferten, i taxaerne, på restauranterne, hos virksomhederne og i mødelokalerne.

Bogen bør bestemt stå på den Kina-nysgerriges 'must-read'-liste.

Christina Boutrup

Den røde løber:

Kinas fremmarch i Europa

Gyldendal Business 2014, 253 sider. 300 kr.

Anette Dahl er MA i kinesisk, kultur og kommunikation.

Hun er adm. direktør for C3 Consulting og er en af Danmarks førende eksperter på kinesisk forretningskultur.

OPLEV TERRAKOTTAKRIGERNE

KINAS FØRSTE KEJSER

DRØMMER DU OM SELV AT SE DE BERØMTE TERRAKOTTAKRIGERE FRA XI'AN? AT SE DEM PÅ STEDET ER NATURLIGVIS DET BEDSTE, MEN NU ER DER MULIGHED FOR PÅ DANSK GRUND AT OPLEVE DE ÆGTE FIGURER HELT TÆT PÅ.

I udkanten af Aarhus ligger Moesgaard Museum. Det har det gjort i mange år, men det var ved at være slidt ned. Efter en længere lukning åbnede det igen i oktober i en helt ny skikkelse, og det er også i sig selv et besøg værd. Museets faste udstillinger giver nye vinkler på fortiden og fortidens mennesker samt antropologisk udsyn til alverdens folkeslag. Skiftende særudstillinger præsenterer verdens mest spektakulære kulturarv. Og det er her, terrakottakrigerne kommer ind i billedet.

Det nyrenoverede Moesgaard Museum har nemlig valgt at sætte alle sejl til ved sin første internationale særudstilling. *Den første kejser - Kinas terrakottahær* præsenterer 120 genstande fra gravkomplekset og fra Qin- og Han-dynastiet - heraf omkring 10 store terrakottafigurer i form af soldater, embedsfolk og heste.

Genstandene er specielt udvalgt og sammensat til udstillingen på Moesgaard Museum og kommer fra forskellige museer i Shaanxi-provinsen i Kina. Det er Moesgaard Museums egen udstillingss-

tegnestue, der står for opbygningen af udstillingen, som vises i museets 900 kvm store særudstillingslokale.

Det er således en helt unik udstilling, Moesgaard Museum kan vise til foråret.

Indtil for få årtier siden var den første kejser Qin Shihuangdi en mytisk sagnospunden figur. Men i 1974 gjorde fundet af terrakottahæren hans person og bedrifter virkelige. Det blev hurtigt klart, at virkeligheden overgik myten - langt mere, end man kunne forestille sig.

Historien om den første kejser af Kina er også historien om manden, der for mere end to tusind år siden med hidtil uset brutalitet og kynisme samlede det kinesiske rige og lagde grunden til den centralisering og standardisering, der den dag i dag er fundamentet for det kinesiske samfund og for dets organisation.

Tidmæssigt udspiller historien sig nogenlunde samtidig med, at Grauballe-manden blev ofret i en dansk mose. Hans jordiske rester, der er verdens bedst bevarede moselig, er også udstillet på Moesgaard Museum. >>

Qin Shihuangdi (259-210 f.v.t.)

Kinas første kejser udråbte sig til Qin Shihuangdi i 221 f.v.t. Qin er navnet på dynastiet - basis for vores navn for Kina (China). I Kina kalder man sig Zhongguo - Riget i midten. Shi betyder første. Og Huangdi er taget fra legenderne og betyder noget i retningen af den strålende guddommelige.

Med denne titel kunne den nye hersker altså kaste glans fra den mytologiske Gule Kejser over sig selv.

Udstillingen er et led i fejringen af, at det i år er 65 år siden, der blev oprettet diplomatiske forbindelser mellem Danmark og Folkerepublikken Kina.

<<

"Udstillingen vil introducere et dansk og internationalt publikum for en essentiel epoke i Kinas historie. Med udgangspunkt i den personlige historie om Qin Shi-huangdi og hans spektakulære bedrifter er det Moesgaard Museums mål at højne den generelle interesse for kinesisk historie og kultur. Selv om kejsergraven er en af vor tids mest kendte arkæologiske sensationer, er det kun de færreste, der har et mere indgående kendskab til den dramatiske historie, der ligger bag," siger administrativ leder af udstillingerne, Henrik Hatt, fra Moesgaard Museum.

GENSTANDENE ER UDLÅNT FRA:

- Museum of the First Emperor's Terracotta Army
- Xi'an Museum
- Han Yangling Museum
- Shaanxi History Museum
- Han Yangling Museum
- Baoji Bronze Museum
- Baoji Archaeological Team
- Shaanxi Provincial Institute for Archaeological Research
- Shaanxi Provincial Cultural Heritage Promotion Center, Xianyang Institute for Archaeological Research & Protection
- Xianyang Cultural Relics Protection Center
- Xianyang Museum
- Fengxiang County Museum
- Qishan County Museum

DEN FØRSTE KEJSER – KINAS TERRAKOTTAHÆR

Udstillingen åbner i påsken og kan opleves frem til 30. september 2015.

Entrépris: 130 kr. for voksne;
110 kr. for pensionister og studerende.
Børn under 18 år er gratis.

Moesgaard Museum
Moesgaard Allé 15
Højbjerg ved Aarhus

Sinex Rejser

Pakkerrejser og individuelle rejser til fjernøsten.

Sinex Rejser leverer fantastiske rejser til Kina både som pakkerejser og som individuelle rejser.

Sinex Rejser arrangerer ligeledes rejser for familier, der gerne vil besøge børnehjem eller skoler i Kina

Vi har et stort bredt program der vil kunne opfylde de fleste ønsker om en rejse til Kina
Som eksempel:

Beijing 10 dage med overnatning ved muren samt 2 dages trekking på muren

En ny rejse for de der gerne vil opleve mere af muren.

En ny spændende rejse til Beijing, med 2 dages udflugt til Den Store Mur, hvor der overnattes ved muren,

samt 2 dage med gåtur på muren, med erfaren guide og rejseleder.

Inden da, er der 3 dage med de kendte udflugter i Beijing, hvor man oplever alle de spændende seværdigheder Beijing og omegn kan tilbyde.

Her tales der om Den Forbudte By, Sommerpaladset, Den Himmelske Freds Plads, Himlens Tempel og meget mere,

alle udflugter inkluderet i prisen

11 afrejsedatoer i 2015,

fra begyndelsen af april til slutningen af oktober

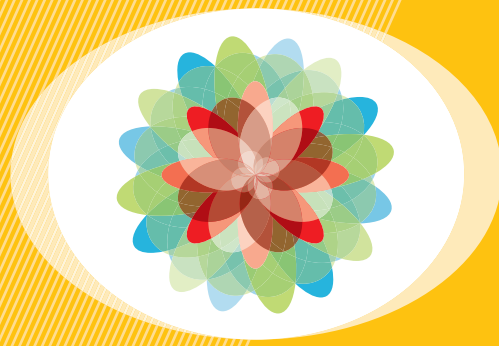
Priser fra kr. 8.900,- til 10.800,- afhængig af afrejsedato

Pris er pr. person i delt dobbeltværelse, flyvning t/r med SAS i økonomiklasse, se mere på www.sinex.dk

Sinex Rejser, Trondhjemsgade 11, parterre 2100 Kbh. Ø
33882266 rejser@sinex.dk www.sinex.dk

Kinesisk Kalejdoskop

Ordbogen:
Kalejdoskop,
drejeligt
spejlglasrør,
der viser
skiftende
billedfigurer.

Kalejdoskopisk:
Broget billede.

JUBILVÆUM UDEN FEST

Der er jubilæer, som bliver markeret uden fest. Et sådant bød 2014 på: Det var 50-året for førsteudgivelsen af en af verdens oplagsmæssigt største bøger – "Citater fra formand Mao" eller bedre kendt som "Formand Maos lille røde", der er blevet trykt på 52 sprog i anslået samlet fem milliarder eksemplarer.

At jubilæet er blevet markeret med relativ stilhed, kan bl.a. begrundes i, at der stadig pågår en diskussion i Kina, om hvorvidt den afdøde formands gode gerninger overskygger hans uomtvistelige onde som folkekatastroferne "det store spring fremad" og kulturrevolutionen. Hvilket ikke forhindrer denne minderune:

Det var Maos våbenbroder, Lin Biao, der som forsvarsminister gav stødet til udgivelsen af "den lille røde" med belærende uddrag af formandens taler, artikler og bøger: Som led i den politiske opdragelse af soldaterne gav han redaktionen af

Folkets Befrielseshærs dagblad ordre til hver dag at trykke et formands-citat til diskussion i geledderne – hvoraf udspang ideen om at samle citaterne i en praktisk lille bog, der kunne være i en skjortelomme.

"Den lille røde" var født – og var slet ikke rød. Førsteudgaven var med et hvidt omslag, de næste med blåt, inden bogen fandt sin blivende form med det røde omslag og et indhold fordelt på 33 kapitler med 427 citater – i Danmark udgivet af bl.a. Gyldendal med vanlig sans for at være med på meningsbølgen.

En fodnote: I 1971 blev bogens forord fjernet i de kinesiske udgaver. Det var skrevet af Lin Biao, som det år angiveligt havde forsøgt at kuppe formanden og under alle omstændigheder var omkommet i et mystisk flystyrt i Mongoliet på vej væk fra Kina.

Og i anledning af 50-året to citater:

"*Al vor litteratur og kunst er for folkets masser, og i første række for arbejderne, bønderne og soldaterne; de skabes og er til brug for dem.*" (Formand Mao ved Yan'an-mødet om litteratur og kunst i maj 1942).

"*Skal kunst- og kulturarbejdere have succes, må de ånde sammen med folket, dele dets vilkår og mærke dets følelser, glæde sig med det og sørge med det, tjene folket som en arbejdsom okse.*" (Kinas præsident og generalsekretær for landets kommunistiske parti, Xi Jinping ved kulturkonference oktober 2014).

Privat bemærkning: Det lyder som om, at Xi – født 1953 og dermed teenager under kulturrevolutionen – har læst noget ...

PS: Verdens oplagsmæssigt førende bog er Bibelen med seks milliarder trykte eksemplarer, fordelt på 484 sprog.

STORE NAVNE

En indisk historiker, Ramachandra Guha, har prøvet at sætte navn på de personer, der stærkest har bidraget til, at det 21. århundrede i dag internationalt betegnes som Asiens århundrede. Det er blevet til bogen *Makers of Modern Asia* fra forlaget Belknap Press med 11 portrætartikler, skrevet af Guha og fagfæller. Fire af de 11 portrætterede er kinesere: Formand Mao, hans diplomatiske premierminister Zhou Enlai, reformatoren Deng Xiaoping og – taberen i den kinesiske borgerkrig, Chiang Kai-shek, der efter nederlaget til Mao lagde grunden til Taiwan som et af de fremmeste asiatiske udviklingssejtr.

FLERE BØGER

For interesserede i den kinesiske udviklingshistorie har efteråret 2014 budt på nye bogtitler, f.eks. *Markets over Mao: The Rise of Private Business in China* fra Peterson Institute for International Economics om konkurrencen mellem iværksættere og de gamle offentligt ejede virksomheder. Eller: *The Forbidden Game: Golf and the Chinese Dream* fra forlaget Oneworld om et hjørne af privatkapitalismen og dens forhold til korrupsionsmiljøet i Kina.

MED FIRE VINGER

Kina er dinosaur-forskernes eventyrland: Intet sted i verden er der fundet og findes der så mange fossiler fra urtidens zoologiske have som i folkerepublikken. Alene i en dal i den østlige Shandong-provins er der fundet mere end 10.000. Seneste opsigtvækkende fund er dog gjort i det nordøstlige Kina i form af en flyvende dinosaur med fire vinger. Fossiliet har 125 millioner år på bagen.

>>

Elever på en grundskole i Taizhou i Zhejiang-provinsen får motion på taget – Kinas første.

PENGE I HØJDEN

Den stigende levestandard i Kina smitter ikke alene af på den forventede gennemsnitslevealder. Den betyder også, at dagens kinesere i gennemsnit er højere end deres forgængere, hvilket er blevet årsag til en helt ny ligestillingsdebat: Det har vist sig, at kinesere, der er vokset deres landsmænd over hovedet, får højere løn end dem under gennemsnittet – og der er firmaer, som ligefrem annoncerer ledige stillinger med, at folk under en vis højde ikke behøver at søge! Når der er et socialt ligestillings-aspekt i den diskussion, skyldes det, at teenagere fra de velstillede byer med højere levestandard er 7-8 centimeter højere end deres jævnaldrende fra de fattige landområder.

EN GODBID

Andet end højde kan give succes. F.eks. at få den rigtige idé på det rigtige tidspunkt – som den i dag 72-årige Chen Zemin, der er blevet Kinas og verdens første milliardær på at lave dumplings, de kinesiske ravioli eller små dejposer med fyld af kød, fisk og grønsager. Da reformpolitikken tog fart i Kina og bl.a. køle- og fryseskabe bredte sig til de private husholdninger, så han muligheden for at gøre

gadekøkkenernes godbidder til industri. I dag har han syv fabrikker, der hver producerer op mod 400 tons dumplings dagligt – og sørger for, at milliardformuen stille, men støt vokser.

TO DØDSFALD

Chen Ziming, politisk dissident og demokrati-fortaler, er død, 62 år gammel. Han tilbragte mere end ti år i fængsel og husarrest under anklage for at have inspireret til de studenterdemonstrationer, der i 1989 fandt sted på Den himmelske Freds Plads i Beijing og førte til den såkaldte Tiananmen-massakre. Også under formand Mao var Chen Ziming i fængsel for skriftligt at have kritiseret "Firebanden", kredsen omkring Maos hustru.

Pierre Ryckmans, belgisk forfatter og journalist, er død, 72 år. I offentligheden var han ukendt under sit fødenavn, mens forfatternavnet Simon Leys var kendt som en skribent, der afslørede rædslerne under Mao og den store proletariske kulturrevolution i tresserne, bl.a. i bogen *Formandens nye klæder*. Han skjulte sig bag pseudonymet for ikke at blive sortlistet af de kinesiske myndigheder og bremsede i at opholde sig i landet, hvor han bl.a. arbejdede for den belgiske ambassade i Beijing.

**SAGT &
SKREVET**

SKØR? "Jeg ønsker at skabe en million job, ændre Kinas økonomiske og sociale miljø og gøre det til verdens største internet-marked ... De kalder mig Skøre Jack, jeg vil gerne være skør de næste 30 år".

Jack Ma, manden bag internet- og børs-sensationen Alibaba og Kinas rigeste med en formue på 18 milliarder US dollars.

KVINDEMAGT "Formand Mao lavede en mængde fejl, men han gav kvinderne frihed fra den traditionelle husmoderrolle. Som et resultat kan du se mange kvindelige kinesiske iværksættere. De er kompetente, og de er ikke bange".

Jiang Qiong Er, chef – og kvinde – for det kinesiske luksusmodemærke Shang Xia, der har franske Hermès som investor. Svar på spørgsmålet om det er svært at være kvindelig leder i Kina.

LANDSBYLIV "Elendigheden i de kinesiske landområder er alvorlig, men til at udbrede. Regeringen og offentligheden må træde frem og prioritere genskabelsen af landsbylivet. Staten har pengene og ekspertisen til at gøre noget. Kun viljen mangler".

Joe Zhang, kinesisk-amerikaner og tidligere afdelingschef i den kinesiske nationalbank, om udviklingskløften mellem by og land i Kina.

BESØG "Om jeg ønsker at besøge Kina? Gerne allerede i morgen ... Jeg har bedt meget for det vidunderlige og ædle kinesiske folk".

Pave Frans efter sit første besøg i Asien som den katolske kirkes overhoved.

VENNER? "Efterhånden som kinesiske borgere ejer flere værdier i Storbritannien, har Kina endnu mere at tabe ved at gå væk fra venskabelige tilstande og mere at vinde ved at samarbejde om økonomiske og politiske spørgsmål. Penge kan købe venner, men Storbritanniens åbenhed giver indflydelse".

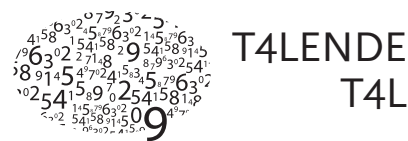
Kommentar fra den britiske nyheds- og børstjeneste Reuter efter kinesisk løfte om flere investeringer mod britisk tilbageholdenhed i menneskeretsspørgsmål.

GEVINST "Xi Jinping sparede nylig min familie for 20.000 renminbi eller 3225 US dollars, rare penge ... Hans anti-korruptionskampagne reducerer omkostningerne i dagligdagen, f.eks. når man gerne vil have sine børn i den rigtige skole".

New York Times' Beijing-medarbejder Didi Kirsten Tatlow i kommentar om, hvorfor den kinesiske præsident er populær i den brede befolkning.

MILJØET "Når vi engang ser tilbage, vil 2013 blive betragtet som omdrejningspunktet. Det var det år, da Kina som nation for alvor blev engageret i miljøspørgsmålet. Det engagement er godt ikke bare for Kina, men for hele verden".

Daniel K. Gardner, amerikansk professor med Kina og miljø som speciale og forfatter til en bog om forureningsproblemerne i folkerepublikken.

BOGHØST Seneste årsoppgørelse fortæller, at Kina i 2013 havde ca. 600 bog- og magasinforlag og 300 specialiseret i audio-visuelt materiale, de fleste kommercielle aktieselskaber. Men dertil kom mere end 10.000 mindre, private udgivere af såvel bøger som magasiner, der dog er henvist til at gå gennem et af de store forlag for at få det internationale ISBN-nummer på deres publikationer. Resultat af de samlede anstrengelser i 2013: Et bog- og magasinoplag på syv milliarder eksemplarer.

POSITIVT Udviklingen i levestandard plus den kinesiske sundhedspolitik har givet Kina stor ros fra den internationale sundhedsorganisation WHO: Børnedødeligheden i folkerepublikken er faldet markant i de sidste årtier: I 1990 døde 50 af hver 1000 børn i aldersgruppen 0 til 5 år.

I 2012 var tallet nedbragt til 5 ud af 1000. En konsekvent vaccinationspolitik har været stærkt bidragende til forbedringen.

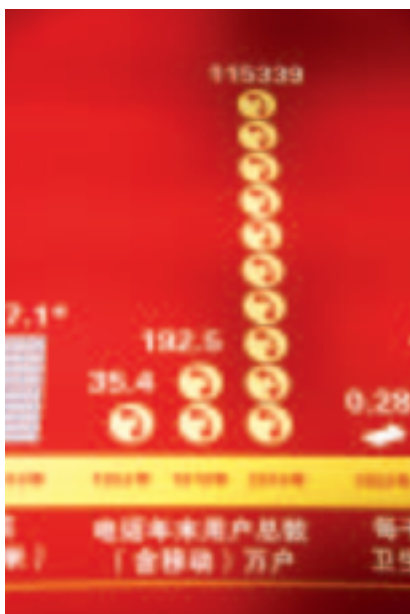
TRUSSEL? Kineserne er generelt blevet sundere, hvilket også afspejler sig i den gennemsnitlige levealder. I 1950 var den 40 år – bl.a. på grund af krig mod japanerne og borgerkrig – mens den i 2011 nåede op på 76 år. Men en trussel lurer mod videre forbedring af det tal: Kineserne adopterer i høj grad de vestlige livsstilssygdomme – med fedme, åreforkalkning og hjertetilfælde som følge.

TEMPO Med Kina som omdrejningspunkt er noget af en kappestrid indledt mellem skibsfart og togtrafik. Containertrafikken fra de østkinesiske havne er et velkendt fænomen, men eftersom flere og flere af de ki- >>

改革开放 30 多年来,党和国家坚持以经济建设为中心,深化改革,扩大开放,经济保持平稳快速发展,综合国力显著提高,城乡居民收入快速增长,吃穿住水平明显提高,我国移动电话用户更是跃居世界首位。从笨重到小巧,从功能单一到高品质多媒体娱乐功能,再到快速便捷的畅游网络,通讯工具极大地丰富和便利了群众的生活,也从一个侧面见证了改革开放以来的人民生活变迁。这是改革开放以来的部分通讯器材。

Since reform and opening up, China's mobile phone subscribers ranked first in the world, a testimony to the changes in the lives of the people. This is dozens of communications equipment since reform and opening up.

Tekst fra montre på National Museum of China

National Museum of China

TURISTER & TIPS

nesiske industrier er flyttet ind i landet, hvor arbejdskraften er billigere, er jernbanerne blevet et alternativ med det resultat, at Kina og nabostaten Kazakstan investerer i udbygningen af et jernbanenet, der skal udgå fra Chongqing i det centrale Kina og løbe gennem Centralasien, Rusland og Polen for at ende i Tyskland. Transporttid i første omgang 14 dage, senere 10 – mod op til 60 dage for den traditionelle søværts containertrafik. Pris foreløbig: 4000 dollars for en søværts container, 9000 for den på tog – men den sidste pris bliver nedbragt, når og hvis de europæiske eksportører bruger toget på returturen.

OLIEN Kina er verdens næststørste olieimportør, og det dramatiske fald i olieprisen gavner den kinesiske økonomi: Det er beregnet, at for hver dollars fald i olieprisen sparer det kinesiske samfund en udgift på 2,1 milliarder dollars – eller godt 12 milliarder kroner – årligt. Således har efterårets fald i olieprisen givet Kina en besparelse på 60 milliarder dollars, svarende til ca. 360 milliarder kroner.

A-KRAFT Billigere olie eller ej, USA's og Kinas præsidenter, Barack Obama og Xi Jinping, har på deres møde i Beijing i efteråret 2014 lovet at nedbringe forbruget af fossile brændstoffer af hensyn til klimaet. Hvilket sætter søgelyset på den CO₂-frie atomkraft: USA har 104 atomreaktorer i gang med en samlet produktion på 102.657 gigawatt til ca. 300 millioner indbyggere; Kina har 20 reaktorer i gang med en produktion på 16.038 gigawatt til 1,3 milliarder mennesker – men har yderligere 28 reaktorer på tegnebrættet eller under produktion.

HØJVANDE Både USA og Kina tager af bitter erfaring klima-spørgsmålet alvorligt, ikke mindst når det gælder udsigten til højere vandstand i verdenshavene, flere orkaner og ødelæggende flodbølger. Aktuell baggrund er en international analyse, der forudsiger, at af de 10 mest vand-truede lande er Holland det mest udsatte, men af de resterende ligger de otte i Asien, herunder Kina, hvor fire procent af befolkningen – eller 50 millioner mennesker – risikerer at få deres tilværelse ødelagt eller ligefrem at miste livet ved vandets hærgen; talmæssigt er det den største risikogrupper i det hele taget.

DIREKTE For europæiske turister, der gerne vil besøge Kinas sydlige Yunnan-provins med dens mange mindretalsfolk, rækkende fra tibetanere i Himalaya-bjergenes udløber til buddhistiske dai'er i tropiske Xishuangbanna, har vinteren budt på en genvej: Det er nu muligt at flyve direkte fra Paris til Kunming, Yunnans hovedstad, og på den måde slippe for besværlige og tidskrævende flyskift i f.eks. Beijing eller Shanghai. China Eastern Airways flyver ruten Paris-Kunming og omvendt tre gange ugentligt. De 9500 kilometer tager 13 timer.

MOD VEST 2015 kommer for de kinesiske turistorganisationer og deres søsterorganisationer i de centralasiatiske lande til at stå i Silkevejens tegn. Den oldgamle handelsrute mellem Kina og landene omkring Middelhavet skal markedsføres på sine turistmæssige herligheder med en række rejse- og udflugtstilbud. Initiativet blev skudt i gang i efteråret 2014 med en stor silkevejs-udstilling på Nationalmuseet i Beijing.

UDFLUGT Beijings egen turistorganisation har villet gøre livet lettere for hovedstadens gæster: Seks af byens store parker og anlæg er blevet udstyret med særlige turisttruter, der sikrer, at gæsterne kommer let og smertefrit til de enkelte steds specielle seværdigheder. Ruterne havde premiere under efterårets asiatiske økonomiske topmøde i Beijing med præsidentfruen Peng Liyuan som guide for stats- og regeringschefernes medfølgende ledsagere. De seks parker og anlæg er Sommerpaladset, Himlens Tempel, Beihai- og Jingshan-parkerne samt Botanisk Have og Beijing Zoo.

FORVIRRING Turister, der kommer til Taiwan og på forhånd mener at have sat sig ind i det kinesiske tegn- og transkriptionssystem, risikerer forvirring på højere niveau, når de vil orientere sig via gadeskiltenes skrifttegn og "oversættelse"

til vestligt stavesystem. Tidligere anvendte man det gamle Wade-Giles system, men den nuværende Kuomintang-regering forsøger at indføre pinyin-systemet, som anvendes på fastlandet. Det møder modstand fra borgmestrene fra oppositionspartiet, som vil bruge et taiwanesisk udviklet system. Hvilket giver tre forskellige muligheder for "oversættelse" af det samme gadenavn.

GOD MAD Politisk aktuelle Hongkong er andet end pengemagt og demonstrationer. Blandt andet for gastronomer et spændende køkken, hvor øst og vest smelter sammen i velsmag. Hvilket har ført til et helt nyt udflugtsmål for de madglade gæster i byen: Ship Street i Wanshai-distriktet er et tidligere værfts- og dokområde, der nu er fyldt op og blevet hjemsted for en række førsteklasses restauranter, ledet af bl.a. Alvin Leung og Benallal Akrame – køkkenchefer med henholdsvis tre og to michelin-stjerner på CV'et.

RUMTUR Lad gastronomer smage sig til den syvende himmel. Knap så højtstræbende ambitioner kan også gøre det, f.eks. en tur ud i rummet uden for atmosfæren: Velhaven- kinesere står i kø for at sikre sig en af 30 pladser på en rumraket, der i 2016 skal sendes op fra Zhejiang-provinsen i det østlige Kina på en times rumtur, der vil nå en højde af godt 100 kilometer over Jordens overflade. Pris pr. person: 100.000 amerikanske dollars, eller godt 600.000 kr.

APROPOS Et citat fra slutningen af 1950'erne, da USA og det daværende Sovjetunionen var i gang med deres rumkapløb: "Kina vil ikke kunne så meget som at sende en kartoffel ud i rummet" (Formand Mao Zedong).

Det var dengang. Dagens kinesiske ledere er i fuld gang med forberedelserne til at lade Kina være næste nation, der landsætter en mand på Månen.

Rubrikken er samlet og skrevet af journalist Nils Thostrup på baggrund af kinesiske og internationale nyhedsmedier. Eventuelle subjektive betragtninger og meningstilkendegivelser står for skribentens egen regning.

Rubrikken er afsluttet primo december 2014.

KULTURKRISTEN I EN AKADEMISK VERDEN

Ny serie:

KINAS KRISTNE

Midt i det moderne Kina lever og gror den kristne kirke. Her i Vesten hører vi mest om forfølgelser og besværligheder, men de fleste steder er det nu helt og aldeles uproblematisk. Kina er faktisk det land i verden, hvor kristendommen vokser hurtigst. Man plejer gerne at sige, at der bygges en ny kirke hver eneste dag.

Der er to 'afdelinger' af den katolske kirke, en selvstændig kinesisk, der er uafhængig af Vatikanet, og en mere pavetro, der til gengæld ikke anerkendes af styret i Beijing. Desuden er den russisk-ortodokse kirke repræsenteret i det nordlige Kina.

Den protestantiske kirke kan inddeles i tre hovedstrømninger, først og fremmest den officielle Tre Selv-kirke, der i år kan fejre sit 65-års jubilæum. Dertil kommer et netværk af traditionelle husmenigheder, som især opstod ude på landet under og efter kulturrevolutionen (1966-76). Og som en tredje hovedstrømning: de ikke-registrerede menigheder i byerne, der hovedsageligt består af 'kulturkristne' og førstegenerationstroende.

Som tidligere direktør for stiftelsen Areopagos og dekan for det kristne uddannelsescenter Tao Fong Shan i Hongkong har Knud Jørgensen et vidt forgrenet netværk blandt Kinas kristne. Her tegner han et portræt af religionssociologen Gao Shining, der blandt andet har beskæftiget sig professionelt med kristne grupperinger i Kina.

Det var Daniel Yeung fra Institute of Sino-Christian Studies (ISCS) i Hongkong, som i 1997 introducerede mig for Gao Shining og hendes mand, He Guanghu. Vi spiste middag sammen i en lille uanseelig restaurant i den store Lufthansa-bygning i Beijing. Min første indskydelse var, at hendes navn passede bedst, når det blev udtalt på engelsk – et ansigt fyldt af varme og smil, som hver gang vi mødes, gør mig glad.

Hun er professor ved det prestigefulde Chinese Academy of Social Sciences. Her koordineres det videnskabelige arbejde i hele Kina, og her laver man den strategiske planlægning og de fremtidige prioriteringer. Hendes mand er professor på et af landets mest kendte universiteter, Renmin-universitetet i Beijing.

Dengang brugte man udtrykket 'kulturkristne' om folk som Gao Shining og hendes mand, dvs. akademikere, forfattere og kunstnere, som var optaget af kristen tænkning og kultur, men som ikke selv ville – eller kunne – kalde sig kristne.

Der var mange af dem; en del universiteter have åbnet for studier i religion, kultur og vestlig filosofi. Man havde oprettet 'departments for culture and religion', hvor der blev undervist i fagområdet fra et filosofisk, sociologisk og historisk perspektiv.

Der var altså tale om en akademisk interesse for fænomenet kristen tro, og ikke primært om kristen tro som eksistentiel virkelighed. Man så på kristen tro og kultur udefra og var optaget af, hvilken rolle kristne ideer havde spillet i fremvæksten af Vestens kultur og civilisation. Det fagområde tiltrak sig et stigende antal studenter – et antal, som i perioder er vokset så stærkt, at myndighederne har begrænset adgangen og mulighederne, for eksempel ved at nedlægge bachelor-studiet. Det gør sig også gældende i dag.

En sådan undervisning har krævet et stort antal lærere og 'scholars', som i årenes løb har fordybet sig i en lang række temaer og fagområder i relation til kristen tro, filosofi og kultur, inklusive Søren Kierkegaard og N.F.S. Grundtvig. Eksempelvis færdiggjorde kineseren Wen Ge for nylig sin ph.d. om Grundtvig i Danmark.

For ti år siden fik religionssociologen Gao Shining til opgave at kortlægge New Age og nyåndelighed i Kina. Jeg fortalte hende om Johannes Aagaard og hans omfattende materiale om emnet på Aarhus Universitet. Aagaards arbejde med nyåndelighed var banebrydende for hele Norden og spillede en afgørende rolle for kirkens møde med de nye religiøse grupperinger.

De ikke-registrerede menigheder i byerne vandt for alvor frem efter de store demonstrationer på Tianamen-pladsen i 1989, hvor regeringen slog hårdt ned på studenter og intellektuelle. Fra da af begyndte mange studerende, universitetslærere og intellektuelle at spørge efter noget, som kunne fylde 'the empty blackboard' og efter værdier, som kunne løse landets moralske krise.

Det er især disse grupper, som Institute of Sino-Christian Studies (ISCS) i Hongkong har kontakt med via de store universiteter. ISCS har siden 1985 oversat og publicerer næsten 200 af Vestens hovedværker om tro og teologi, fra oldkirkens apologeter til Søren Kierkegaard og Jürgen Moltmann. Man samarbejder med 20 af de store universiteter om stipendier, gæstelærere (også fra Danmark), og 'visiting scholars'.

Ideen er på den måde at lave byggeklodser til en kristen teologi på kinesisk.

Enden på historien blev, at hun og manden rejste til Danmark på et tremåneders studieophold. Besøget bidrog til hendes arbejde med en bog om nyåndelige fænomener i Kina, et fagområde, som ingen andre på det tidspunkt havde bevæget sig ind på.

Siden begyndte hun at bedrive sociologiske studier af, hvordan kristendom blev opfattet og forstået blandt folk i al almindelighed i Kina. I 2003 udførte hun en interviewundersøgelse blandt 500 kristne for at få svar på, hvordan de havde fundet vejen ind til kristen tro. Resultatet viste, at 56,6 % havde mødt kristentroen første gang gennem den adfærd og levevis, de havde fundet hos kristne; 47,9 % henviste til kristnes missionserende arbejde; 23 % svarede via elektroni-

ske og andre audiovisuelle medier; og 14,3 % via bøger og kristne engelsklærere.

Seks år efter, i 2009, foretog hun en lignende undersøgelse. Den viste, at procenttallene for kristen adfærd og vidnesbyrd var vokset til 76,2 %. At møde kristen adfærd, siger Gao Shining, er altså den vigtigste faktor i processen, som leder folk til kristen tro i Kina.

På et møde i Stockholm for et par år siden illustrerede hun det ved at fortælle om en konference for 280 forretningsfolk ved Taihu-søen i Kina. Noget må have rørt ved hjerterne, sagde Gao Shining (som ikke selv vil kaldes kristen, i hvert fald ikke offentligt), for alle som en skrev under på, at de ikke længere

ville snyde i skat, ikke have elskerinder og fra nu af ville behandle deres ansatte retfærdigt.

"Det bliver ikke let, især ikke for forretningsfolk; tidligere ville de fleste ikke have vovet at skrive under", sagde hun og tilføjede, at hun ofte støder på samme dybtgående forandringer i menneskers liv. Når almindelige folk ser, hvordan deres naboers moral, etik og liv langsomt bliver forandret, spredt det sig til hele samfundet "through the role of Light and Salt of scores of millions of Christians".

Sådan vokser kirkerne i Kina, siger religionssociologen Gao Shining.

Gao Shining er optaget af, at kirken skal være til stede i det offentlige rum. Som eksempel peger hun på de kristnes rolle i forbindel-

Tre aktive og meget velbesøgte kirker lige ved siden af hinanden og midt i millionbyen Harbin, en katolsk, en ortodoks og en protestantisk. Januar 2015.

se med det store jordskælv i Sichuan-provinsen i 2008, det samme år som Kina var vært for OL i Beijing. Hendes undersøgelser viser, at religiøse organisationer, og her især kristne, var talstærkt repræsenteret i forbindelse med redningsarbejdet.

Kristne menigheder gav penge – en husmenighed med 800 medlemmer samlede 200.000 kr. ind på bare en dag – de sendte frivillige (over 50 % af alle frivillige var kristne); kristne arrangerede omfattende bønne-møder, de gav samtale-hjælp til katastrofeofre, og de har siden deltaget i genopbygningen af ødelagte hjem i området, blandt andet organiseret af den kristne hjælpeorganisation Amity Foundation i Nanjing.

”Kristne stod frem i offentlige tiltag oftere end før. Flere og flere mennesker fik øjnene op for den rolle, kirkerne kan spille. Mine undersøgelser viser, at det førte til, at mange fik et andet syn på kristne og kristentro, og det førte dernæst til lokal kirkevækst: I en kommune var der før jordskælvet 483 kristne og mindre end 100 tog del i kristen virksomhed; to år efter jordskælvet er 293 mennesker blevet døbt og 700-800 tager del i de kirkelige aktiviteter”.

Den kulturkristne Gao Shining måde at fortælle om alt det her på peger klart i retning af, at hun gerne ser, at kirker og kristne kommer til at spille en større rolle for samfundslivet i Kina. Og det gælder både registrerede kirker (China Christian Council-menigheder) og husmenigheder. Hun tror, at husmenighederne i den sidste ende kan komme til at få den største betydning: de er mindre servile i forhold til myndighederne, og i byerne og på universiteterne rekrutterer de ressourcesterke personer fra en akademisk sammenhæng.

Det hører også med til historien, at Gao Shining mand, He Guanghu, i 2008 var blandt dem, som skrev under på et såkaldt Charter 2008, et dokument som efterlyste radikale forandringer i det kinesiske samfund.

Da han kort tid efter ville rejse til en konference i udlandet, blev han standset og sendt hjem i husarrest. Her skrev han en stærk protest mod behandlingen, som han lagde ud på nettet.

Netop da det her skete, var jeg i Beijing og ringede, som jeg plejede, til ægteparret, men de lod som om, de ikke kendte mig. Sådan er Kina også. Men Gao 'stråler' fortsat.

AQUIN

Smykker, sjaler,
unika, gaver...

Albanigade 55 - 5000 Odense C
Åbningstider: Torsdage + Fredage kl. 13 -17.30
T:28155183 – www.aquin.dk / www.clausjensen.biz

Som emeritus er Knud Jørgensen fortsat adjungeret professor ved Det lutherske Præsteseminarium i Hongkong. Det giver ham anledning til jævnligt at forelæse ved kinesiske universiteter og på den måde have kontakt med kinesiske intellektuelle.

Forelæsningerne i Kina tilrettelægges af Institute of Sino-Christian Studies på Tao Fong Shan.

‘Sino-Christian’ betyder, at man ønsker at bygge bro mellem kinesisk (sino-) og kristen tænkning for på den måde at lægge grunden til en kinesisk kontekstuel teologi.

Arbejdssjak ved Harbin Lufthavn.

ISFEST

Harbin er hovedstad i Heilongjiang-provinsen i det nordligste Kina. Her bider kulden sig fast om vinteren, hvor man skal være heldig, hvis temperaturen sniger sig op over ti. Minusgrader, forstås. Forudsætningerne for at arbejde med is og sne er på plads, og man kan roligt satse på, at vejret holder!

Så snart man kommer ud fra lufthavnen i Harbin, møder man det første hold arbejdere, der er i gang med at bygge et større indgangsparti af isblokke til at byde byens gæster velkommen. Når man kommer ind til byen, er rundkørslerne omkranset af dekorative ismure, der er smukke ispavilloner langs floden, og hotellerne har en fiks lille isbar stående på fortovet med en velformet engel som maskot. En drink her, og man hører englensyngere.

Kreativiteten er stor, og om aftenen er det særlig festligt, for der er bygget lys ind i isværkerne. Det hele er lavet godt og solidt af is fra Songhua-floden og med forstærkninger, hvor det er nødvendigt. Håndværkerne har håndlaget: de bygger i is hver vinter. I øvrigt er de ansat i entreprenørfirmaer, så de arbejder med byggeri året rundt. Noget blot mere holdbart!

Det officielle område med udstillinger er delt i to. Den første del er med egentlige bygningsværker af is, den anden er helliget sneskulpturer. Det er en stor fordel med de to adskilte områder, for hvor sneskulpturerne ses bedst i dagslys og den del derfor lukker ned til aften, så er området med bygningsværker absolut flottest med lys på.

Den første isfestival blev afholdt i Harbin i 1985 som en videreudvikling af islanternefestivalen, der startede allerede i 1963. China Harbin International Ice and Snow Festival er blandt de fire største i verden sammen med Sapporo Snow Festival i Japan, Quebec Winter Carnival i Canada og Ski Festival i Norge.

Festivalen i Kina rummer verdens største sne- og ispark, der dækker et område på 800.000 kvm. Der er tusindvis af arbejdere og kunstnere involveret i opbygningen. En del af de store isblokke skæres med laser, men meget er stadigvæk håndarbejde, og det kræver, at man går særdeles omhyggeligt til værks.

Isfestivalen åbner hvert år 5. januar og løber til slut februar.

Harbin Sun Island International Snow Sculpture Art Expo startede i 1987.

Dag og nat!

Den åbner hvert år i december, men en stor del af fornøjelsen er at se kunstnerne arbejde, så derfor er den ikke færdig fra starten af.

Og en helt særlig fornøjelse er det så til allersidst, hvor man kan få lov til at hugge skulpturerne i stykker med en isøkse! For når det bliver sommer, ja, så vil det hele alligevel smelte. Det er forgængelig kunst.

Men det har man så taget højde for i Harbin: Turistindustrien er blevet mere og mere betydningsfuld, især den indenlandske, men også den udenlandske, og is er et kendt brand for byen. Derfor åbnede man i 2001 en indenørs isudstilling, hvor temperaturen hele sommeren ligger konstant på minus 5-10. Voila!

CHINA HARBIN INTERNATIONAL ICE AND SNOW FESTIVAL

寻梦中华

Chinese Dream Searching

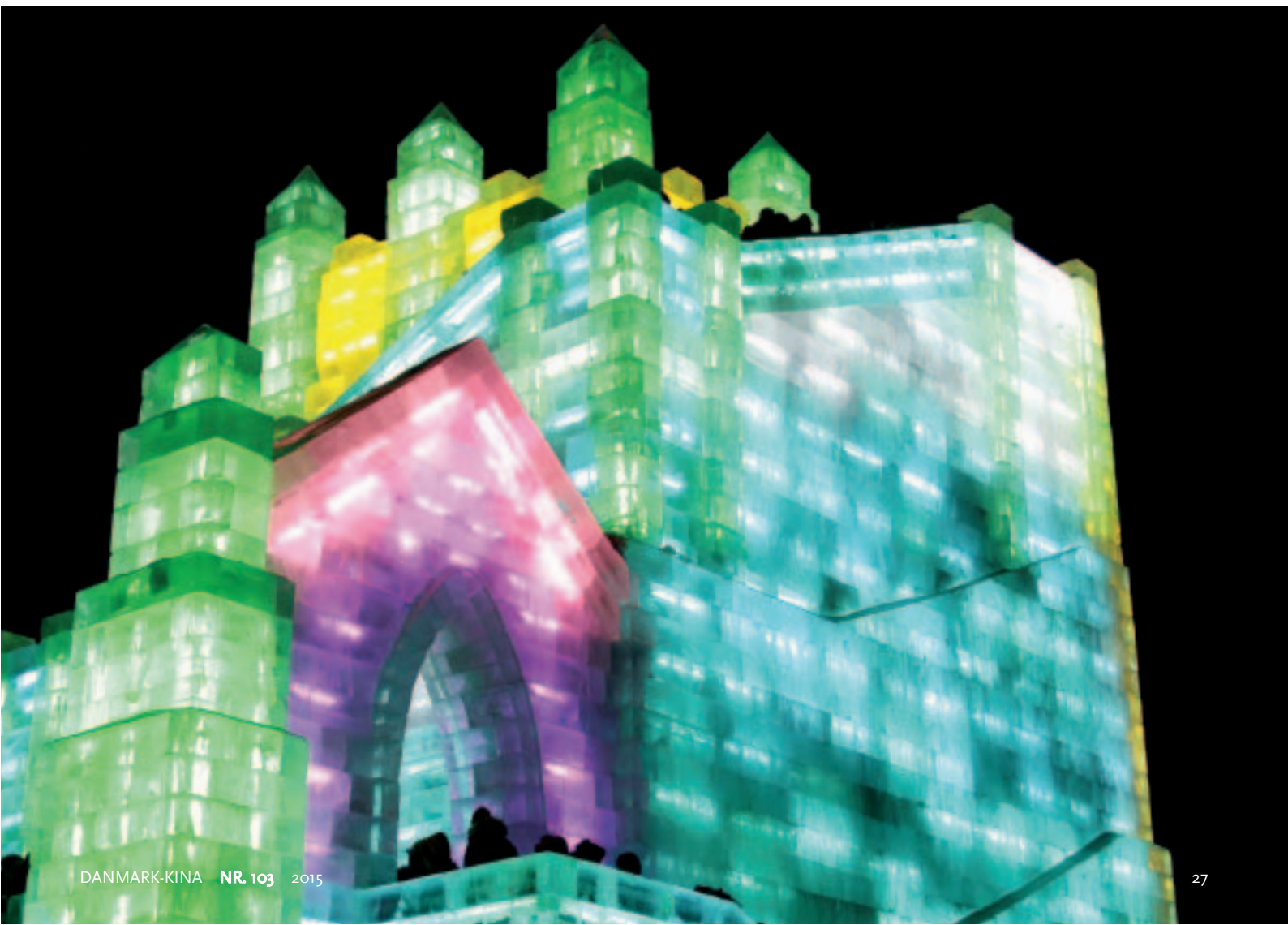
“寻梦中华”大型迷宫饶有趣味，它是由一幅完整的中国地图等比例缩小而建成的景观，是国内施工难度较大的冰景之一，施工人员克服重重困难，为我们呈现了趣味性十足的冰景，尽快开始我们的破图之旅，我们的梦之旅吧！

Large maze of "Chinese Dream Searching" is interesting, which is minified in equal proportion according to a complete map of China. It is one of the most difficult landscapes to construct. The constructors overcome various difficulties to offer us such interesting iceescape. Let's start our tour, our dream trip!

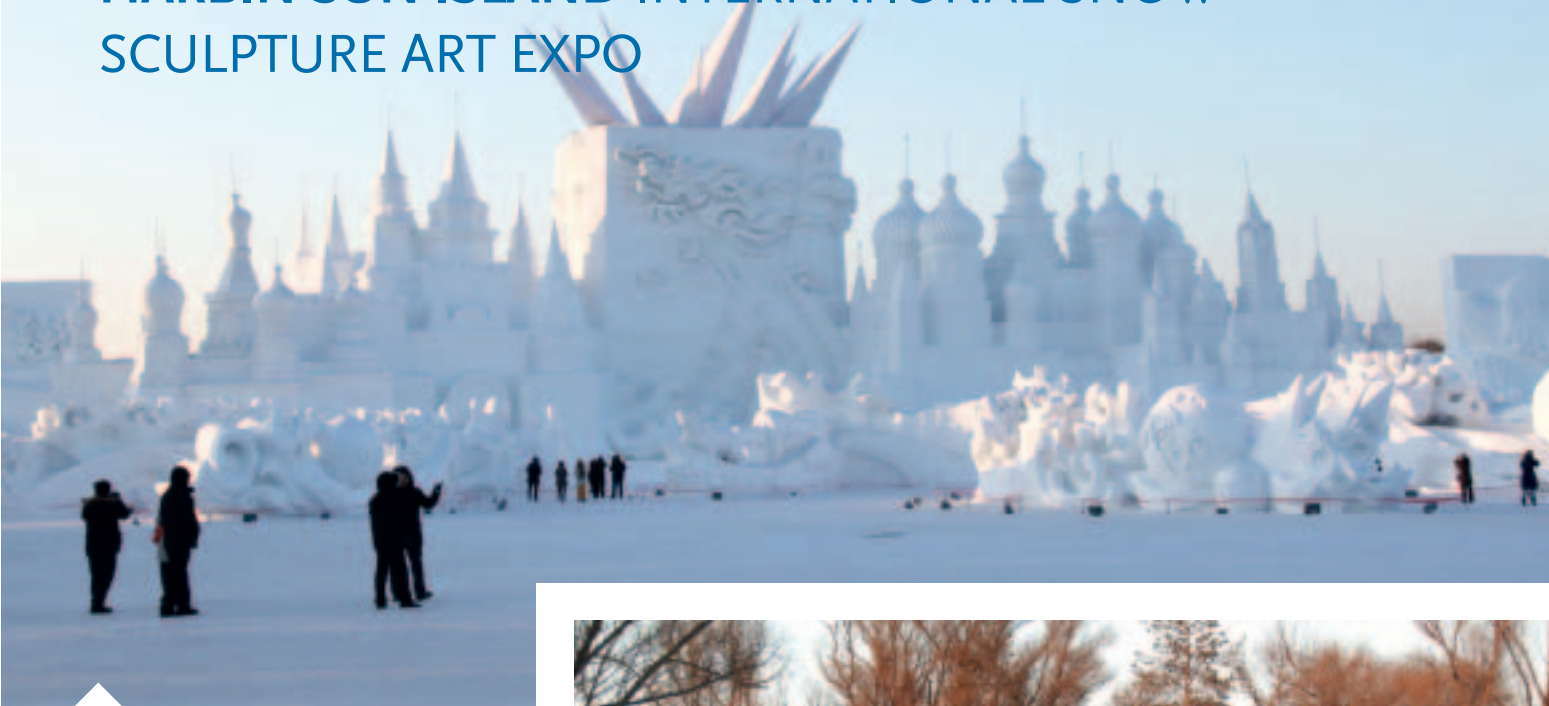
Det første, man mødte i år, var en labyrint lavet som et stort kort over Kina.

*Det er en kold fornøjelse at gå på isfestival.
Da vi var der på åbningsaftenen 5. januar,
viste termometeret dog kun minus 22 grader.*

*Men der blæste en kold sibirisk vind,
så chill-effekten var noget større.
Det hundrede dog ingen i at have en skøn aften,
og fx på slottet her var der kø for at
rutsje ned ad isbanerne.*

HARBIN SUN ISLAND INTERNATIONAL SNOW SCULPTURE ART EXPO

På forsiden ses et udsnit. Her er det hele! Vildt imponerende. Med sine 39 meter er det den højeste sneskulptur i verden. Arrangørerne sørger for, at der er noget at se på i hele udstillingsperioden, så forskellige scenerier er bygget op på området fra starten af.

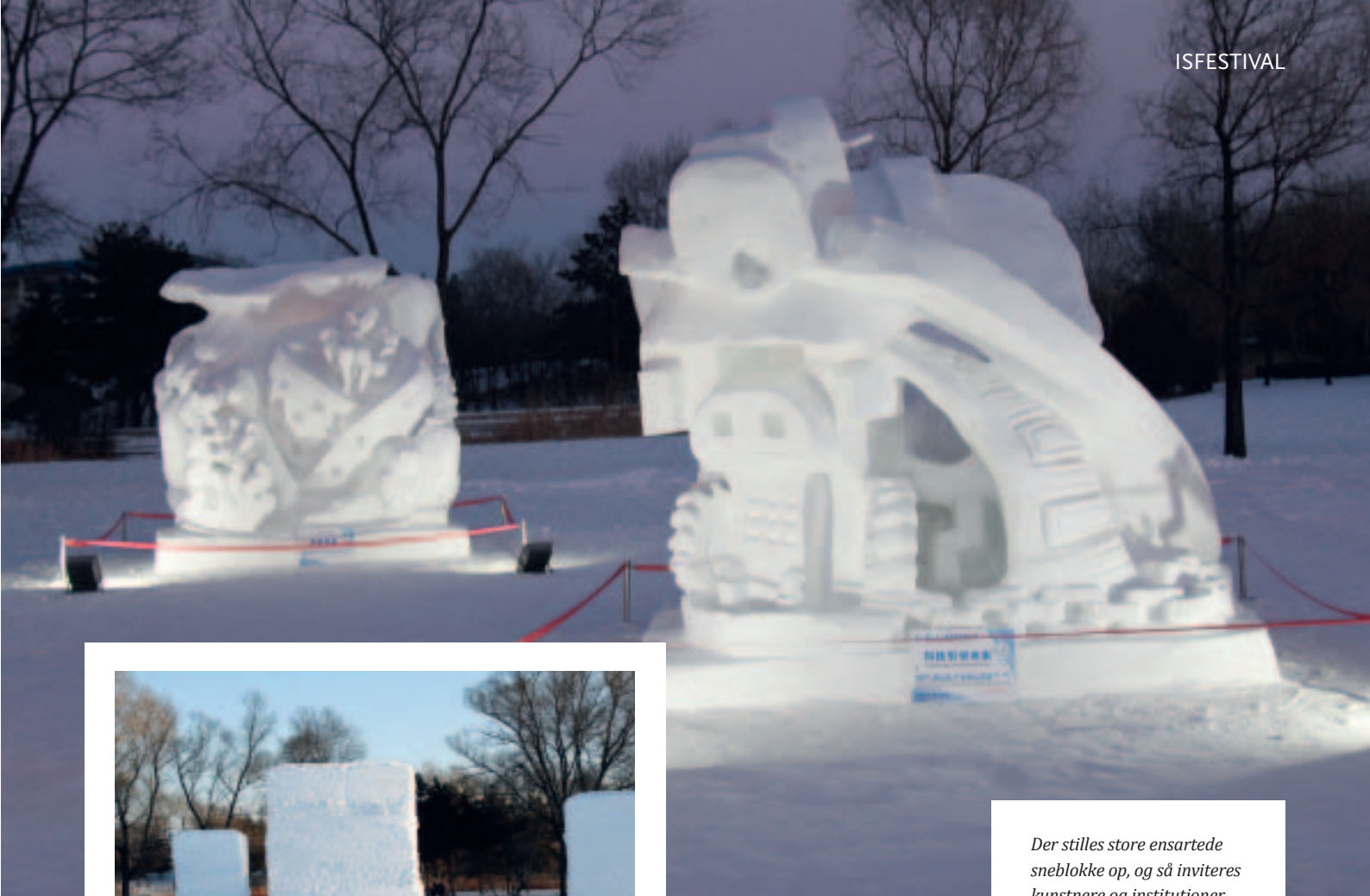
Området er kæmpestort, og så er det godt, at man nemt kan komme rundt. Samtidig var det selvfølgelig sjovt. Det er en folkeforlystelse for lokale, indenlandske og udenlandske turister at tage til Sun Island for at se på sneskulpturer, og derfor er der flere ting, man kan prøve. Man kan fx tage en lille køretur over isen i en slæde trukket af hunde eller geder. Det koster 30 RMB. For de mere dristige er der mulighed for at race afsted i en gokart på en stor isbane, men så skal man også betale 100 RMB. Til gengæld får man en super oplevelse.

Om det så er klassiske tuschmalerier, kan de transformeres til sne som lærred. Det er ikke bare virtuost rent teknisk, men også med legende kunstnerisk lethed.

Grantræerne her er også helt og aldeles lavet af sne og med en sjælden stoflighed.

Der stilles store ensartede sneblokke op, og så inviteres kunstnere og institutioner fra Kina og hele verden til at komme og fange an!

Udfordringen er ens, alle har den samme størrelse blok og det samme materiale til rådighed. Ud af det kommer der en meget stor variation af skulpturer, og det er fantastisk at se, hvad man kan få ud af sneen.

你好

– NEXT STOP SHANGHAI!

”At rejse er at leve”, sagde Hans Christian Andersen engang, og i sommer bragte det os til den smukke by Shanghai. Vi havde fået muligheden for at deltage i den tiende *Shanghai International Youth Interactive Friendship Camp*. I alt var vi 106 unge i alderen 14 til 18 år, som på kryds og tværs af kulturer dannede venskaber. Vi mødte unge fra blandt andet Australien, Amerika, Botswana, Thailand og New Zealand. Campen varede fra 15.-24. juli.

Bag den årlige succes står *Shanghai Youth Centre*, *Shanghai People's Association for Friendship with Foreign Countries* og *Shanghai Youth Federation*. I år gav det unge, fra ikke mindre end 21 lande, muligheden for at udveksle kulturer og knytte bånd, som efter 10 dage blev spredt med flere tusinde kilometers afstand imellem sig. Især fik vi muligheden for at udveksle med den meget anderledes kinesiske kultur.

For os begyndte eventyret allerede 11. juli, hvor vi forlod Danmark tidligt om morgenen. Efter en lang rejse landede vi i Shanghai og blev meget venligt modtaget af vores kinesiske kontaktperson, Wang Xinwen. Vi havde arrangeret turen sådan, at vi ville have nogle dage for os selv i Shanghai, inden campen begyndte. I disse dage lærte vi lidt af byen at kende, blandt andet metrosystemet og nogle af de mange gode shoppsteder. Da dagen kom, hvor campen endelig begyndte, var vi veludhvilede, ovre vores jetlag og fulde af spænding efter at møde alle de andre.

Der var ikke et øjeblik kedsomhed. Vi fik rigtig mange spændende oplevelser, blandt andet blev vi undervist i Martial Arts, kinesisk madlavning og kalligrafi. Herudover var vi rundt på museer om biler, kunst og Kinas historiske udvikling, og selvfølgelig var vi også oppe i *Oriental Pearl TV Tower*. Det var alt sammen meget spændende, og alle disse oplevelser og seværdigheder gav os hele tiden en bredere indsigt i byen og kulturen.

En af dagene deltog vi i ”I ♥ Shanghai”, et orienteringsløb rundt i hele byen. Vi var i grupper af ni eller ti mand fra forskellige lande, men der var som minimum én fra Kina

med alle grupper. Med et metrokort i lommen og et kort over byen i hånden blev vi sendt af sted til forskellige poster. Ved hver af posterne var der en praktisk opgave, der skulle løses eller nogle spørgsmål, som skulle besvares. Det gjaldt selvfølgelig om at komme hurtigst i mål med flest point. Det var en udfordrende og spændende opgave, som gav os et endnu bedre sammenhold i de forskellige grupper, fordi man blev tvunget til at samarbejde og løse opgaverne som et team.

Vi besøgte også *Changning Folk Cultural Center*, hvor vi prøvede forskellige kinesiske kunstformer og håndværk. En af mulighederne var skyggespil, som er en gammel traditionel teaterform. Der var også udklædning, hvor vi blev iført traditionelle bryllupsklæder.

Derudover fik vi også den fantastiske mulighed at bo hos en kinesisk familie og få indblik i deres traditioner og grave dybere i kulturen. ”Homestay” varede tre dage, hvor vi fik hver vores familie. Oplevelsen var unik, fordi det på en anden måde gav os indblik i deres liv og hverdag, end når man er i Kina som turist. Oplevelsen var med til at give et indblik i den kinesiske kultur, set indefra. Observere, se og leve med en kinesisk familie er en enestående oplevelse, som vi ikke ville være foruden.

Ved ”Theme Show on Nations” skulle hvert land stille op med en lille bod med typiske ting fra landet. Derudover skulle vi også lave en præsentation af vores land ud fra en illustration, som vi selv havde lavet.

Med et åbent sind blev man hurtigt venner med mange af de andre unge. Så da den sidste dag nåede os, var det svært at sige farvel. Vi har nu venner verden over, som vi deler det helt specielle minde om campen med.

Vi håber at have inspireret jer til selv at tage af sted til sommer. Den kinesiske filosof Laozi sagde engang: ”En rejse på tusind mil begynder med det første skridt” – og det første skridt er at sende ansøgningen af sted til summercamp 2015 i Shanghai.

NEXT STOP SHANGHAI?

To heldige teenagere mellem 14 og 18 år kan få et gratis ophold på en international summercamp i Shanghai. Opholdet arrangeres af Danmark-Kinas søsterorganisation i Shanghai.

Lejren afholdes i juli, men tidspunktet er ikke fastsat endnu. Får vi nærmere oplysninger fra Kina, lægger vi det på hjemmesiden, venskab-danmark-kina.dk.

Deltagerne skal selv betale de internationale omkostninger til rejsen og lommepenge.

Interesserede skal sende en begrundet ansøgning med foto til Danmark-Kina på vdk@mail.dk. Hvorfor skal vi vælge dig, og hvad forventer du at få ud af det?

Ansøgningsfrist 15. marts.

Vi glæder os til at læse din ansøgning. Du kan forvente svar i begyndelsen af april.

你好

KINESISK TE I ET NUTIDIGT NARRATIV:

NATIONAL IDENTITET, KULTUR OG SELVFORSTÅELSE

*Kinesisk te stammer fra tetræet *Camellia Sinensis* var. *Sinensis*. Te er i dag verdens næstmest foretrukne drik efter vand.*

Men er det ikke bare te?

Sådan er reaktionen oftest fra mennesker, når jeg fortæller dem, hvad mit speciale handler om: Te i Kina i et nutidigt narrativ.

Begrebet narrativ kan betyde historie eller fortælling, men netop ved at benytte udtrykket narrativ, viser det en konkret teoretisk tilgang til emnet. Helt konkret hvordan beskrivelser, og derved den bevidste repræsentation af objekter, er med til at forme beskuerens reception og forståelse for samme.

I mit speciale har jeg undersøgt, hvordan repræsentationen af te, dens narrativ, er med til at forme en kinesisk identitet, fællesskab, og selvforståelse på baggrund af tekulturen.

I 1991 åbnede Kinas Nationale Te Museum. Jeg har ved at besøge museet in situ samt se på museets hjemmeside undersøgt, hvordan den kinesiske regering skaber en fælles kinesisk identitet og nationalitet gennem den måde, hvorpå man beskriver og præsenterer te på det nationale museum for et eksternt såvel som internt publikum.

Som det ser ud nu, så er Kina i gang med at gen(op)finde en tabt tekultur, der i kraft af dens præsentation som kulturelt objekt kan bidrage til at definere nationen og individets selvforståelse. Alene det, at Kina har dedikeret et museum til præsentationen af te, viser, hvor vigtig te er som kulturelt symbol. Det er samtidig via det museum, Kina er i gang med at genopfinde en tabt tekultur.

Genopfindelsen finder sted gennem den fortælling, der eksisterer omkring te, samtidig med at der 'opfindes' 'teceremonier' til lejligheden. Disse ceremonier tager udgangspunkt i blandt andet regionale skikke og kulturer. Alt sammen er det med til at skabe en fælles kinesisk identitet og selvforståelse, national stolthedsfølelse og sammenhængskraft, mens de mere ydmygende aspekter af teens historie udelades.

Te er et kulturelt objekt i Kina, ligesom eksempelvis Confucius og Den Kinesiske Mur. Men hvad der gør te interessant, er, at teen, i modsætning til de andre eksempler, kan *le-gemliggøres*. Den kan udøves, og den kan ind-

gå som objekt i teeceremonier, som kan læres.

Derudover har teen en vigtig økonomisk betydning for Kina. I dag, hvor flere og flere unge kinesere drikker kaffe og cola, er teen truet. Derfor kan promovningen af te ses som både et økonomisk såvel som kulturelt prestigeprojekt fra regeringens side.

Min hypotese er, at Kina, og Kinas regering, har sat teens historie på dagsordenen for at 'rette op' på disse områder:

Udgangspunktet er, at Kina og Vesten skal lære, at te er *kinesisk*. I starten var te for en europæer udelukkende kinesisk. Det var fra Kina, at hollandske sømænd i 1604 importerede teen til Europa. Men efter at England i starten af 1800-tallet smuglede teplanter ud af Kina og anlagde plantager i Indien, Assam og Sri Lanka (Ceylon), gik mange i Vesten over til at opfatte te som værende indisk eller srilankansk, da det er disse lande, der primært eksporterer til den vestlige verden.

I en parentes bemærket vil enkelte engelske historikere ikke engang kreditere teen for at være kinesisk. Derimod argumenterer de for, at teen er fra et større område omkring det sydtibetanske plateau, området ved Irrawaddy-floden og det sydlige Yunnan. Hvis det blev generelt accepteret, kunne Englands historiske ageren bagatelliseres som en mindre omdistribution af vildtvoksende afgrøder.

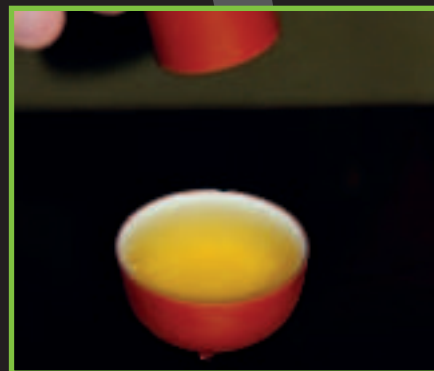
Kina, derimod, er interesseret i at få prædiket af at være *Teens hjemland* både på grund af de kulturelle konnotationer, der ligger i det, og på grund af den økonomiske interesse, der kan ligge i den brandsingsmæssige effekt. Kina vil anerkendes som det første

Banquet under Song-dynastiet

Er man turist i Kina, er der mange muligheder for at opleve tekultur. Man kan besøge tehuse, som det ret så kommercielle, men absolut underholdende Lao She Tea House i Beijing, eller opleve de mere autentiske miljøer i Sichuan-provinsen. Mange tebutikker laver teeceremonier. Her er vi på besøg i Huangshan i Anhui-provinsen.

land til at drikke te, da alverdens tekultur – uanset hvilken skikkelse, den end måtte optræde i – så i sidste ende kan siges at være kinesisk.

Alligevel trues markedet af andre produkter som cola og kaffe. Det er derfor, det er af interesse for den kinesiske regering at skabe et brand omkring te, med henblik på afsætning til et internt såvel som til et eksternt publikum.

Et sådant brand fremmes blandt andet af en oplevelsesøkonomi, der i høj grad fungerer i kraft af, hvordan et produkt omtales, og hvordan folk forstår sig selv i forhold til produktet.

Ved at sætte teens mangeårige historie i sammenhæng med dens kulturelle betydning, skabes der et gensidigt forhold, hvor teen som brand og produkt er med til at fremme den kinesiske kultur, men hvor den kinesiske kultur samtidig er med til at fremme teen.

For Kina er der derfor en kulturel arv og selvforståelse at vinde ved at skabe en fælles fortælling og derved skabe en fælles kinesisk identitet gennem teens historie. Det er vigtigt for at bevare størst mulig social stabilitet i et land, der har 55 etniske minoriteter.

Med til fortællingen hører, at Kina er ved at generobre en 'tabt' tekultur. I den vestlige verden er det primært den japanske teeceremoni og dens æstetik, der omtales. Kinesisk tekultur nævnes derimod sjældent.

Den engelske historiker John C. Blofeld skrev i 1986, at "kineserne ikke har en så elaboreret te-ceremoni som japanerne, hvilken de i øvrigt ikke bryder sig om, idet dens stiliserede udførelse strider mod ki-

nesernes daoistiske natur. Men kineserne har en te-kunst, der hedder cha-shu". Cha-shu som Blofeld refererer til, er direkte oversat af 茶术, som betyder tekunst. Man ville også kunne oversætte det tekultur.

Spørgsmålet er så, hvorfor Blofeld lavede denne skelnen mellem kinesisk og japansk tekultur? Blofeld tilskriver det fejlagtigt kinesernes 'daoistiske' natur. Om end det er korrekt, at en stor del af den kinesiske befolkning er daoister, er det dog en oversimplificering og en stærk generalisering.

Grunden til de nuværende forskelle i måden at tilberede te på skal snarere findes i en historisk sammenhæng. Den japanske teeceremoni i dens nuværende skikkelse – med større eller mindre variation – opstod i den kinesiske tekultur, som man fandt den omkring Tang-dynastiet 唐朝 (618-907) og Song-dynastiet 宋朝 (960-1279). Theodor M. Ludwig giver i sin artikel *Before Rikyu: Religious and Aesthetic Influences in the Early History of The Tea Ceremony*, en glimrende redegørelse for teens historie i Japan og hvordan Tang og Song-tidens Kina har influeret den.

Tedrikning var populært i de buddhistiske klostre i Tang- og Song-tidens Kina, og det var denne tilgang til te, der inspirerede den japanske tekultur, som den blev importeret til Japan af den japanske munk Eisai 栄西 (1141-1215). Teen var egentlig kommet til Japan før Eisai, men var gået af mode igen, og det var først med Eisais import, at den japanske tekultur så sin revitalisering.

Sideløbende med den buddhistiske og daoistiske tilgang til te,

Te er også en økonomisk vigtig afgrøde. Kina producerede ifølge Food And Agriculture Organization of the United Nations i 2011 hele 1.700.000 tons te til en værdi af 4404 dollars pr. ton. Det giver en samlet værdi på næsten 45 milliarder (!) danske kroner. Samtidig steg den nationale stolthed uden tvivl, da Kina i 2008 overhalede Indien som det mest teproducerende land.

NATIONALE SYMBOLER

Der er andre eksempler på, at Kina har benyttet sig af kulturelle personer og symboler til at re-præsentere kinesisk kultur og derved fremme en særlig fortælling.

Eksempelvis er der Lei Feng 雷锋 (1940-1962), den mytiske PLA-soldat, hvis påståede selvopofrelse for partiet og loyalitet mod Formand Mao (1893-1976) gjorde ham anvendelig som rollemodel for kommunistpartiet gennem flere propagandakampagner i de 40 år, der er gået siden hans død.

Hvor Lei Feng-kampagnen først og fremmest henvender sig internt til Kina, har sinologen Bent Nielsen i sin artikel *Confucius ver. 2.0* vist, at ideen om 'Confucius' anvendes som symbol på kinesisk kultur, visdom og harmoni såvel internt som eksternt. Det ses blandt andet gennem Confucius-institutterne, *Kongzi xueyuan* 孔子学院, der eksisterer både i og udenfor Kina. Disse institutters formål er at præsentere kinesisk kultur udadtil som særlig fredelig og harmonisk.

Det interessante ved netop Nielsens artikel er

hans argumentation for, at Confucius som person og begreb er formet og omformet. Det bilde af Confucius, som vi kender i dag, er i høj grad skabt af jesuitiske missionærer tilbage i 1687, og det er på den baggrund, at ideen om Confucius nu genskabes.

Det at nationer opfinder, genopfinder og finder genstande og symboler, der kan bidrage til at definere nationens samt individets selvforståelse, er der intet specielt i. Nogle gange opfindes disse kulturelle objekter til lejligheden, andre gange bliver eksisterende begreber og genstande genskabt i en særlig fortælling, som det eksempelvis er tilfældet med Confucius og Lei Feng.

På samme måde som Confucius og Lei Feng kan stå som kulturelle symboler, på samme måde kan te. De bliver alle betydningsbærere for en større ide, forstået sådan at Confucius og Lei Feng som begreber eksempelvis bærer betydninger i sig som fx stolthed over en historisk storhedstid, harmonisk kultur og selvopofrelse.

blev adelen i Japan inspireret af den overdådige brug af te ved banketter afholdt af det kinesiske hof. Ved de adelige tebanketter afholdt man blandt andet tekonkurrencer, hvor der var store præmier til vinderne, og der blev brugt mange penge på overdådigt teudstyr og fine teer.

Den overdådige brug af te i Japan ved hoffet og hos adelen ændredes dog ved et paradigmeskift proponeret af flere, hvoraf den mest kendte var Sen No Rikyu. Rikyu introducerede begrebet *wabi-cha*, som bedst kan oversættes som sparsom eller frugal, hvilket er den tilgang til te, der ses i den nutidige japanske teeceremoni.

Spændende er det også, at Japan brugte den japanske teeceremoni til at re-brande landet som fredeligt og harmonisk i efterkrigstidsårene.

Endnu et eksempel på, hvordan fortællingen om te kan være med til at forme folks forståelse.

TEKULTUREN UNDERTRYKES

I Kina ændredes tilgangen til te også. Men i modsætning til Japan, hvor tekulturen blev bevaret af den japanske elite, var det i stedet eliten i Kina, der forkastede te. Det skete under Yuan-dynastiet 元朝 (1279-1368).

Ifølge den engelske historiker Charles C. Evans brød Yuan-hoffet sig ikke om te. For det første blev te anset for at være en feminin drik, og det mongolske hof foretrak i stedet *kummiss*, som er gæret hoppemælk. For det andet gik de bort fra pulverte, så de, der fortsatte med at drikke te, måtte benytte sig af løse blade. Det medførte, at de tidligere tiders skikke med tekonkurrencer, pulverte og avanceret udstyr til at tilberede teen langsomt gik af mode.

En gennemgang af Kinas dynastiske historie viser, at te aldrig kom på mode ved hoffet igen, som det var tilfældet i Tang og Song.

Det er derfor ikke i kinesernes daoistiske natur, man skal finde forklaringen på, at Kinas tekultur ikke har bevaret en så raffineret finesse som Japans, jævnt Blofelds bemærkning. Tværtimod var det denne tilgang til daoisme, der *formede* Japans tekultur. Og derfor skal årsagen til Kinas nuværende tekultur snarere ses i Kinas turbulente historie med successive dynastier, efterfulgt af Republikken Kina (1912-1948) og så Folkerepublikken Kina (1949-).

Konsekvensen har været, at te som kulturelt objekt ikke blev bevaret på samme måde,

TEENS HISTORIE

I Kina har man kendt te i flere tusind år. De gamle tekster og mundtlige overleveringer beretter, at det var den guddommelige Kejser Shennong 神农, som gav teen til det kinesiske folk. Shennong fik også navnet Yandi, 炎帝 Ildkejseren, og han krediteres for at have lært det kinesiske folk at dyrke jorden og bruge plantemedicin.

Der er flere legender om Shennong og te, men den hyppigst fortalte er, at Shennong en dag spiste over 72 forskellige urter, som forgiftede ham. Da han så smagte te, kurerede den ham for hans forgiftninger. Derfor var det først som medicin, at te anvendtes og opfattedes, mens den senere også blev en nydelsesbetonet drik.

I dag drikkes den både for sine medicinske egenskaber såvel som sin smag.

Te blev først anerkendt som egentlig 'kinesisk', da de teproducerende områder i nutidens Yunnan- og Sichuan-provinser blev indlemmet i riget under Han-dynastiet (206 f.v.t. - 220 e.v.t.). Indtil da blev te som alt andet udefrakommende betragtet som værende barbarisk.

Omkring år 760 e.v.t. skrev Lu Yu 陆羽 (733-804), en kinesisk te-connoisseur, hvad der regnes for verdens første kompendium om te, *Cha-jing* 茶经. Heri stod der, hvordan man burde tilberede te, hvilket vand man skulle benytte, og hvilke redskaber man skulle anvende. I kraft af det lange tidsrum teen allerede da havde været anvendt i Kina, faldt det derfor naturligt for Lu Yu at se te som en naturlig del af den kinesiske kultur og det samfund, der omgav ham.

Samtidig kan man se af Lu Yus måde at beskrive og omtale te på, at han har

White-glazed Porcelain Tea Set and the Saint of Tea

Te er i Kina kendt som 'kinesisk', da de teproducerende områder i nutidens Yunnan- og Sichuan-provinser blev indlemmet i riget under Han-dynastiet (206 f.v.t. - 220 e.v.t.). Indtil da blev te som alt andet udefrakommende betragtet som værende barbarisk. Omkring år 760 e.v.t. skrev Lu Yu 陆羽 (733-804), en kinesisk te-connoisseur, hvad der regnes for verdens første kompendium om te, *Cha-jing* 茶经. Heri stod der, hvordan man burde tilberede te, hvilket vand man skulle benytte, og hvilke redskaber man skulle anvende. I kraft af det lange tidsrum teen allerede da havde været anvendt i Kina, faldt det derfor naturligt for Lu Yu at se te som en naturlig del af den kinesiske kultur og det samfund, der omgav ham. Samtidig kan man se af Lu Yus måde at beskrive og omtale te på, at han har

en ide om et fællesskab og en fælles kinesisk identitet bundet op omkring te-kulturen. En diskurs, som den kinesiske regering har interesse i at følge.

Ved samtidig at fortsætte den historiske diskurs om te, og ved at nævne adskillige personer, hvis handlinger og brug af te stod som eksempler, der var værd at følge, demonstrerede Lu Yu en ønskværdig funktion ved teen: dels som et middel til at kultivere selvet, dels som en måde at kultivere befolkningen.

Aspektet med at kultivere befolkningen er fortsat et tilbagevendende tema i Kina. Sidst så man det op til OL i 2008, hvor der var kampagner, som opfordrede folk til at holde op med at smide affald, spytte på gaden osv.

Det sidste, der har været fokus på, er at stoppe det overdrevne forbrug af mad, der primært ses hos nyrige kinesere og embedsmænd. Her har brugen af te som kulturelt artefakt såvel som et identitetsbærende objekt også en anvendelse. Te er nemlig gennem sin brug i buddhismen blevet set som et instrument til at kultivere selvet og dyrke mådehold og askese.

Man kan altså se, at de begreber, der er konstrueret af mennesker, om måden, hvorpå te anvendtes og omtales i et historisk og traditionsbetinget regi, finder en genanvendelse i det moderne samfund. Samtidig får den igen tillagt konnotationer af nydelse, af ceremoniel status og – som instrument til meditation – også et poesi-faciliterende element.

At teen så samtidig var katalysator for overdådige banketter, nævnes ikke i den nutidige fortælling, hvor man ønsker at opfordre til mådehold(!).

som det var tilfældet i Japan. I Japan blev te-ceremonien bevaret af temestre, ofte tilknyttet en shogun eller kejseren, og det blev betragtet som en del af deres dannelse at udføre en te-ceremoni. Det har holdt traditionen i live, næsten uforandret, mens den i Kina blev bekæmpet af hoffet.

Her er det nødvendigt at indskyde, at te altid har været drukket i Kina blandt befolkningen. Det endda i høj grad som et socialt element i tehusene. Det var den ceremonielle og officielle brug af te, der gik af mode.

Måske har man i Kina følt sig pikeret over bemærkninger som eksempelvis Blofelds, der refererer til den kinesiske måde at lave te på som mindre raffineret end den japanske.

I hvert fald kan man konstatere, at i dag, næsten 30 år efter Blofelds bemærkning, findes der hele ni forskellige 'teceremonier' på Kinas Nationale Te Museum. Det skyldes med stor sandsynlighed – som argumenteret ovenfor – dels at man ønsker at genfinde, hvad der blev undertrykt under Yuan-dynastiet, og dels at man ønsker at have en mere mangfoldig tekultur med flere ceremonier, end hvad der findes i Japan. Hvis man på den måde kan skabe en vital tekultur med mulighed for at lære 'ceremonier', kan man skabe en interesse for et produkt, der ligeledes faciliterer en interesse for kulturen.

Som det ser ud nu, lader det til, at Kina er i gang med at genfinde og genopfinde en tabt tekultur. Det er kun et spørgsmål om tid, før fortællingen omkring te bliver almen viden.

Den interne selvforståelse formes af, hvordan man bruger fortællingen omkring te til at forme et narrativ omkring befolkningen. Det reflekterer kinesernes selvforståelse indadtil, mens det samtidig kan bruges til at promovere landet udadtil.

Fortællingen om te bliver på den måde en ny slags softpower, som skal minde verden om, at te – ligesom papir, krudt, kompasset og bogtrykkerkunsten – er endnu et af Kinas mange bidrag til glæde for hele verden.

Morten Bech Jensen, sinolog fra Københavns Universitet & Beijing International Studies University.

VELKOMMEN TIL GEDENS ÅR

KINESISK NYTÅR 2015

Levende geder fra Avernakø

Kalligrafi Mahjong

Taiji Qigong Akupunktur

Huawei Lebara Sinex Rejser

MUSIKHUSET AARHUS
SØNDAG 22. FEBRUAR
KL. 11-17

Te
Bøger
Smykker
Antikviteter
Porcelæn
Papirklip
Møbler

Stort show med Jiangsu Performing Art Troupe

Miniforedrag Chili Turell Dragedans

GRATIS ADGANG

Masser af stemningsfuld optræden overalt

DANMARK-KINA
– et mellemfolkeligt oplysningsforbund
venskab-danmark-kina.dk
 Danmark-Kina

SOCIALE MEDIER OG NYHEDER I KINA

UNGE NYHEDSLÆSERE ER IKKE SOCIALE

I mit speciale har jeg interviewet kinesiske universitetsstuderende om deres nyhedsvaner og valg af kilder for at finde ud af, hvordan de læser nyheder, og hvem de stoler på.

De fortæller bredt, at sociale medier er et hurtigt og bekvemt medie til at få det daglige indskud af nyheder. Samtidig får frygten for falske rygter dem til at stole mere på og lytte til statscensurerede medier frem for uredigerede beretninger fra andre brugere på sociale medier. Flere ser generelt ikke meget på kommentarer, og mange er slet ikke villige til at gå ind i en debat eller skrive noget selv.

Det sætter spørgsmålstegn ved, hvilken indflydelse forskellige kilder på sociale medier har, og hvordan det nye medie har indflydelse på nyhedslæsning. Det er derfor interessant at finde ud af, hvordan nyheder læses på sociale medier.

SOCIALE MEDIER MED DET HELE

Med stigende fokus på sociale mediers indflydelse i det kinesiske samfund er det nemt at få det indtryk, at alle nyhedshistorier bliver lækket online af modige bloggere, der trods regeringens statscensur og får ellers udeladte informationer formidlet på platforme uden om det professionelle mediesystem.

Dog er der en hel nyhedsmaskine bag de statsligt censurerede medier, som også fylder i nyhedsstrømmen på sociale medier. De blander sig med underholdning og anden fiktion. De professionelle nyhedsmedier er under systematisk censur, mens brugergenereret indhold på mikroblogs og sociale netværk popper op og forsvinder på må og få.

Det betyder, at den hurtige strøm af opdaterede nyheder bliver et mudret hav af information, hvor modsatrettede oplysninger og fotskappede billeder dukker op.

Det er særligt de unge, som bruger sociale medier i Kina. De har ikke adgang til tv på kollegieværelserne, og aviser koster penge. Derfor er internettet den billigste mulighed for at læse nyheder.

NYHEDER LÆSES PÅ MOBILEN – HURTIGT

De unge læser nyheder på mobilen og via sociale medier. Det viser statistikker og tal fra statens internet informationscenter CNNIC fra 2013 og 2014.

Ligeledes viser nyere forskning fra Zhejiang University i Hangzhou, at unge kinesiske universitetsstuderende næsten eksklusivt bruger deres mobiltelefon og sociale medier, når de læser nyheder og søger information.

Det resultat støttes af en komparativ undersøgelse, hvori det konkluderes, at unge shanghainesere i højere grad end deres ligemænd i Hongkong og Singapore bruger mobil og sociale medier til at læse nyhederne. Begge studier konkluderer, at det i høj grad er på grund af mindre censur, at de unge foretrækker mediet. Ingen af de to studier kommer ind på, hvilke kilder de unge kinesere lytter til.

Mine kvalitative undersøgelser, baseret på dybdegående interviews, bekræfter ganske vist, at mobile enheder og sociale medier er populære, men at det ikke nødvendigvis

fået en konto her, så abonnenter kan få deres opdateringer og nyheder herfra med på mobilen.

Wechat er hovedsageligt beregnet til interpersonel chat mellem venner og grupper af venner, men har også en offentlig funktion inkorporeret, så brugeren både selv kan skrive opdateringer og dele med vennerne, men også abonnere på diverse virksomheds- og mediekonti. Tencent har også her deres egen inkorporerede nyhedsprofil, så abonnenter på Wechat dagligt får serveret tre udvalgte nyheder fra professionelle nyhedsmedier.

I det perspektiv er brugergenereret indhold ikke nødvendigvis det mest eksponerede indhold på de sociale medier.

APPS KUN TIL PROFESSIONELLE NYHEDER

Til sidst findes der i nyhedsuniverset også apps dedikeret kun til nyheder. Eksempelvis kan ivrige læsere af det populære Hongkong nyhedsmedie Feng Huangwang eller Phoenix News downloade deres applikation og læse nyheder direkte på telefonen.

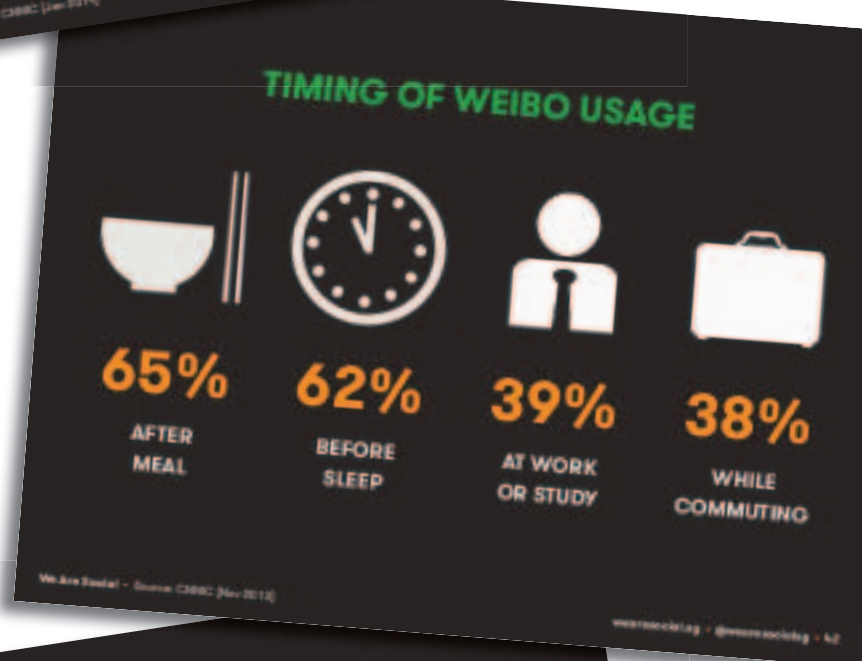
Det tillader ikke i samme grad som de øvrige medier en asynkron udveksling af nyhedsstrømme fra bruger til bruger, men læsere kan kommentere på artikler og læse nyheder rangeret efter popularitet og højeste antal kommentarer fra andre.

Det betyder, at selvom kineserne bruger mobilen til at læse nyheder, er det ikke lig med, at det er på de sociale medier, hvor brugergenereret indhold er i centrum.

Konklusionen er, at der er et hav af medier og kilder, der hver dag oversvømmer læserne med informationer.

Partiets talerør, kommercielle aviser, udenlandske aktører og brugernes egne informationer blandes sammen i en lind strøm af "information overload". Teknologien betyder, at nyhederne bliver komprimerede korte indslag, som mange læser, mens de er på farten i en travl hverdag. Brugergenereret indhold, som gør medierne sociale, er mindre vigtigt.

Kernefunktionen er bekvemmelighed, fart og alsidig tilgang til information, underholdning og kommunikation.

Alle er på mobilen – det kan tilmed lade sig gøre at læse samtidigt!
Foto: Brink

UNGE KINESERE PÅ SOCIALE MEDIER

”Når der er en nyhed på Weibo, der siger, at ét barn er dræbt, kan der måske stå på QQ, at fem børn er døde. Dagen efter kan man måske se på Renren, at ti børn er døde. Hvilken information skal man tro på?”

Sådan siger en ung, kinesisk nyhedslæser om information på sociale medier. De er samlingssted for informationer af alle slags. Unge kinesere bruger dem flittigt, også til at indsamle og læse nyheder.

Det er dog ikke for at undgå censurapparatets styring, eller fordi de selv gerne vil skrive med. De læser statscensurerede nyheder og stoler mere på dem, end på information skabt af andre brugere uden for det professionelle mediesystem.

Så hvilken rolle spiller brugergenereret indhold over for statsligt-kontrollerede medier i nyhedsbilledet på sociale medier?

Med over en halv milliard internetbrugere er der mange, som bruger sociale medier i deres hverdag. Det gør mediet magtfuldt, og derfor har sociale medier været et populært emne for mange medieforskere med fokus på Kina i de sidste mange år.

Meget forskning har kigget på partiets kontrol over medierne versus befolkningens magt ved at bruge dem til at udtrykke utilfredshed. Det store spørgsmål har været,

hvordan brugergenereret indhold på sociale medier har været med til at give befolkningen et redskab til at lægge pres på partistaten. Samtidig er mediet blevet beskrevet som endnu et redskab i en propagandamaskine, der er flittigt til at bruge massemedier.

Overordnet er der to konklusioner inden for forskningen, der peger i hver sin retning omkring de sociale mediers rolle.

MASSERNES MEKKA

Den første konklusion peger på internettet og sociale medier som platforme, der aktiverer det civile samfund, decentraliserer information og lægger pres på partistatens monopol og censur. Det bliver konklusionen, fordi muligheden for interaktivitet udmunder i sager, hvor breaking news kommer fra græsrodsniveau. Online distribution af information synes at være allemandseje.

Det er demonstreret i flere casebaserede studier med SARS-krisen eller Wenzhou-togulykken som eksempel. De viser, hvordan hurtigt opdateret brugergenereret indhold på tværs af geografi er med til at etablere alternative informationskilder, der står over for partiets mediemonopol. Zixue Tai og Guobin Yang er nogle af de mest kendte forskere med den konklusion.

Andre peger på, at brugergenereret ind-

hold bliver til en slags samtaler, der indrammer og bestemmer nye budskaber uden om de professionelle redaktioner i det øvrige medielandskab. Derved opstår brugergenereret indhold som alternative kilder til de professionelle medier, som i forskellige grader ligger under partistatens kontrol.

I den optik bliver sociale medier et talerør for befolkningen, og der er en positiv opfattelse af, at brugerne udnytter de interaktive features og stiller krav, når partistaten i deres øjne opfører sig urimeligt. De sociale medier bliver et ytringsmekka for masserne.

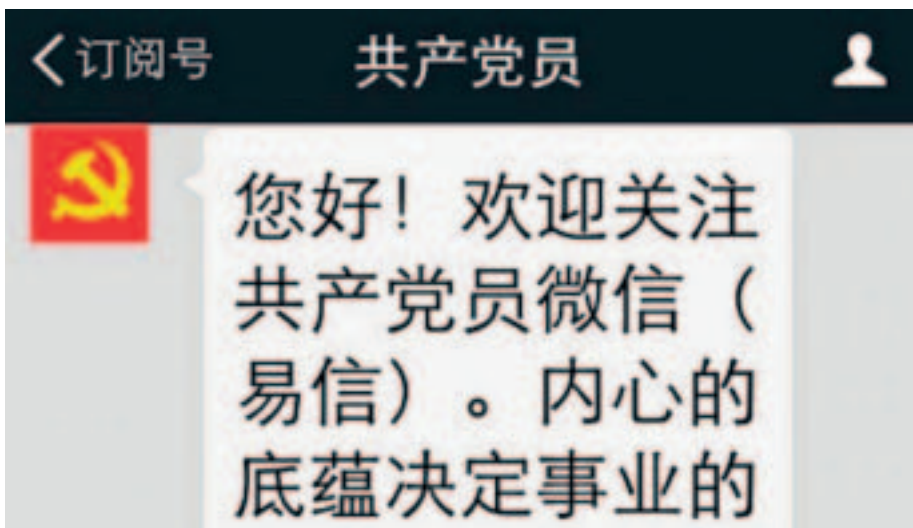
PARTIET PÅ TOPPEN

På den anden side når nogle Kinaforskere frem til en anden konklusion. Blandt andre viser Danielle Stockmann og Johan Lagerkvist, at partistaten og dens censurapparat er blevet dygtige til at håndtere de sociale medier til deres egen vinding. Derved har partistaten fået et tveægget sværd til yderligere propaganda.

De peger på, at brugergenereret indhold bliver fabrikeret af partistatens soldater eller druknet og mudret sammen med partipropaganda. Derved spiller de sociale medier ikke samme rolle som folkets talerør.

Ifølge analysen har partistaten forstået at styre agendaen på det største massemedie,

KKP's profil på den populære chat-app Wechat. Profilen blev oprettet i efteråret 2014.

Her ses velkomstbeskeden, som sendes, når man abonnerer.

Profilen bruges lige nu mest til at sende nyheder ud til abonnenter.

og derved har de også kontrol over nyhederne og anden information. Partistatens censur bliver altså ikke udfordret af græsrodder og uafhængige bloggere og andet brugergenere ret indhold.

Et kvalitativt, kinesisk studie udført på Sina Weibo har peget på, at det mest populære indhold på denne platform ofte er præget af sladder, underholdning og privat kommunikation.

Det vil sige, at eventuelle seriøse budskaber fra brugere bliver udvandet af kattebilleder og kendis-sladder. Derved bliver brugergenere ret indhold ikke alternative kilder til nyheder fra den professionelle nyhedsmaskine under censurkontrol.

Tilsammen sætter forskningen et modsatrettet billede op af, hvordan sociale medier og deres kilder bliver brugt, og det giver en forplumret konklusion på spørgsmålet om, hvordan sociale medier har indflydelse i Kina.

Det er derfor interessant at høre fra brugerne og nyhedslæserne selv, hvilke kilder de ser som troværdige, og hvor de henter deres nyheder fra. Hvordan forholder de sig egentlig til det hav af information, som hvert sekund ændres, opdateres, videredistribueres, suppleres og kommenteres?

TRE SLAGS NYHEDSLÆSERE

På baggrund af dybdegående interviews med

16 studerende identificerede jeg tre forskellige typer af nyhedslæsere. Gennemgående for alle typer var, at de havde mobiltelefoner, computere eller tablets. De havde herudover alle en form for socialt medie, som de brugte i en eller anden funktion.

De blev opdelt i typer efter præferencer for kilder, deres attitude i forbindelse med troværdighed over for kilderne og deres interaktive brug af medier i nyhedslæsningen. Det blev en basis for diskussion om, hvordan kilder fra brugergenere ret indhold til statscensurerede nyheder indgik på de sociale medier.

TYPE 1:

DE KONSERVATIVE NYHEDSLÆSERE

"Internettet kan hurtigt sprede information ikke sandt? Men samtidig har internettet også en masse usund og kaotisk information. Jeg kan bedst lide aviser, selvom man skal betale for dem, fordi de er blevet redigeret. Journalisten og redaktøren har verificeret informationen, og når jeg læser det, føler jeg ikke, det er så kaotisk som informationen på Internettet."

Sådan udtrykte en af nyhedslæserne fra denne gruppe sig. De var de mest konservative i deres valg af medier og kilder og var ikke interesserede i de sociale funktioner i sammenhæng med nyhedslæsningen.

Deres kilder til nyheder var derfor fortrinsvis professionelle nyhedsafsendere under censurkontrol, og de foretrak tv-ud-

sendelser og aviser. De nævnte China Daily, People's Daily, CCTV og Hangzhou Daily som væsentlige kilder til nyheder. De havde sociale medie-apps på deres smartphones og brugte ofte universitetets chatforum.

De fortalte, at de bevidst valgte ikke at beskæftige sig med informationssøgning på sociale medier, men primært brugte dem til samtaler med venner og familie.

Det var karakteristisk for denne type at bruge relativt lidt tid på at læse nyheder i forhold til de andre typer. Det var et gennemgående tema, at de ikke ville spille tid på at afsøge kilder, da det ville tage tid fra studierne. De var ikke interesserede i kommentarer og så ikke en merværdi i dem; snarere så de det som en trussel mod den korrekte information.

De deltog derfor heller ikke selv aktivt i kommentering og var ikke interesserede i at styre deres egen nyhedsstrøm.

I forhold til troværdighed sagde "de konservative nyhedslæsere", at de mente, det var nok at læse nyheder fra de officielle medier (guanfang meiti) for at forstå begivenheder og være opdateret. De var ikke blinde for troværdighedsproblemer og var netop meget kritiske overfor brugergenere ret indhold og ikke-officielle kilder.

Samtidig havde de en mere ukritisk tilgang til nyheder fra statskontrollerede medier, så som China Daily, Global Times eller Hangzhou Daily:

"Jeg tror, at omkring 80 % (af det jeg læser - red.) er troværdigt. Det tror jeg, fordi det kinesiske mediasystem nogle gange overdriver eller sylter sandheden, måske pakker de en sag ind og sådan noget."

Modsat gav de udtryk for en stærk aversion over for rygtespredning og var stærkt kritiske over for den lave kvalitet af nyheder på sociale medier.

"De konservatives" syn på brugergenere ret indhold og deres brug af sociale medier stemte ikke overens med den hidtidige kvantitative forskning om nyhedslæsning online. Til gengæld løftede det sløret for at forstå en nyhedslæser i et univers med en overflod af information, der er svært at stole på.

De var brugere af sociale medier, men de så, som nogle forskere også er kommet frem til, brugergenere ret indhold som sladder, rygter og uvigtig information uden relation til faktuelle nyheder.

Mens vi holdt stille ved et lyssignal, fangede nabobilens opmærksomheden – den var vist lidt alternativt læsset. Ved nærmere eftersyn var det ikke mindre interessant, hvad der foregik på forsædet. Ikke alene var barnet med – men begge voksne var dybt optaget af deres mobiltelefoner ...

Foto: Brink

TYPE 2: DE MAGELIGE NYHEDSLÆSERE

"Jeg begyndte først at følge med i nyheder, efter at jeg downloadede Tencent Nyhedsappen fra QQ platformen. Sina har også en nyhedsapp, men nu har jeg vænnet mig til Tencents struktur, så jeg kigger ikke på deres. Men min kæreste kan bedst lide Sinas app."

Den næste gruppe af "magelige nyhedslæsere" var optaget af bekvemmelighed. Det var vigtigt for dem, at det var nemt og hurtigt. De var vant til at læse nyheder på de sociale medier og fulgte diverse nyhedskilder på både Sina Weibo og Wechat. Derudover fulgte de med i diskussioner på skolens chatforum og brugte flittigt nyhedsapplikationer til at indsamle nyheder. Her kunne de læse nyheder direkte i appen og se kommentarer.

Særligt for den slags nyhedslæsere var, at de hverken skrev kommentarer eller interagerede med nyhedshistorier på eksempelvis Weibo. Det havde ikke deres interesse og var tidskrævende. De brugte altså ikke de interaktive funktioner ud over at skræddersy egen nyhedsstrøm.

I forhold til troværdighed og tillid til kilderne var kendetegnet for disse nyhedslæsere, at de var mere mistroiske over for brugergenereret indhold, end de var over for ny-

hedsmedier under censurkontrol. De fortalte, at de fulgte både officielle medier som Renmin Ribao, Hangzhou Daily og ligeledes store meningsdannere som kendisser, bloggere og virksomhedsledere.

De stolede dog først på meningsdannere efter en begivenhed var verificeret af et officielt medie, som de havde mere tillid til:

"Normalt tvivler jeg ikke på Xinhua nyheder, Tencent nyheder eller store organisationer som dem, men jeg er skeptisk over for chatrum som Tianya, hvor internetbrugere skriver. Hvad jeg mener, er, hvordan kan jeg skelne mellem sandhed og løgne? Der må være noget bevis på det."

Når jeg konfronterede dem med konkrete sager, hvor de officielle medier er blevet kendt for at skjule sandheden, sagde flere, at nogle forhold var svære at forstå. En sagde direkte, at politik var "for kompliceret". Deres forhold til tilliden til objektiv nyhedsformidling af professionelle medier virkede til at være afslappet, og censur var ikke et fokuspunkt for bekymring. Det var rygter og falske informationer til gengæld. Brugergenereret indhold var de derfor mere mistænksomme overfor.

De læste brugergenereret indhold, der fungerede som et perspektiv til at forstå andres holdninger:

"Jeg kan ikke lide at læse kommentarer. Som du måske ved, er der i Kina ikke så streng kontrol med kommentarer på nettet, så mange skriver bare, hvad de vil. Derfor læser jeg dem ikke, fordi jeg ikke ved, hvad der er sandt eller falsk. Jeg støtter mig op af min egen vurdering. Hvis det er et emne, der interesserer mig, og som jeg har en vis forståelse for, så læser jeg kommentarerne og vurderer, om de er sande eller falske. Hvis de virker sande, betragter jeg dem som en udvidelse af nyheden."

Deres forhold til kommentarer var kompliceret. De brugte tid på sociale medier til nyhedslæsning og i andre sammenhænge, men de stolede ikke ret meget på brugergenereret indhold. En enkelt sagde, at det var nemmere at læse nyheder via professionelle medier, fordi det ikke var baseret på rygter.

Jeg talte indgående med dem om troværdighed til kilder, og de havde flere strategier til at håndtere utryghed i forhold til troværdighed. For det første nævnte flere, at hvis det var vigtigt, ville de se, om nyheden var i de professionelle medier. Derudover brugte de deres venner og bekendte til at spørge til råds, og sidst var de også tålmodige. En strategi for at vurdere sandhedsværdi var at vente og se, om de professionelle medier rapporterede det samme.

Alt i alt var disse nyhedslæsere opmærksomme på problemerne med falske rygter på sociale medier, men fokuserede på at læse etablerede medier, hvorfor brugergenereret indhold indgik svagt i deres nyhedslæsning. Baseret på deres kildevalg indgik bekymringer omkring censur ikke som en afgørende faktor for valget af medie. Det vigtigste var, at det var hurtigt og nemt at tjekke nyhederne.

Det stemte ikke overens med konklusioner fra tidligere forskning, men gav til gengæld en dybere indsigt i en nyhedslæser, som brugte sociale medier uden nødvendigvis at vælge det medie på grund af deres sociale attributter og særlige kilder.

TYPE 3: DE KRITISKE NYHEDSLÆSERE

Nyhedslæsere i denne gruppe lagde stor vægt på Hongkong-mediet Phoenix News (Fenghuang Wang) eller Nanfang Zhoumo, fordi det i deres øjne generelt set var en god balance af professionel journalistik så langt fra Beijing som muligt. Derudover fulgte de en omfattende mængde af kilder, og flere nævnte også CCTV, BCC, Financial Times, Wall Street, People's Daily samt forskellige store meningsdannere.

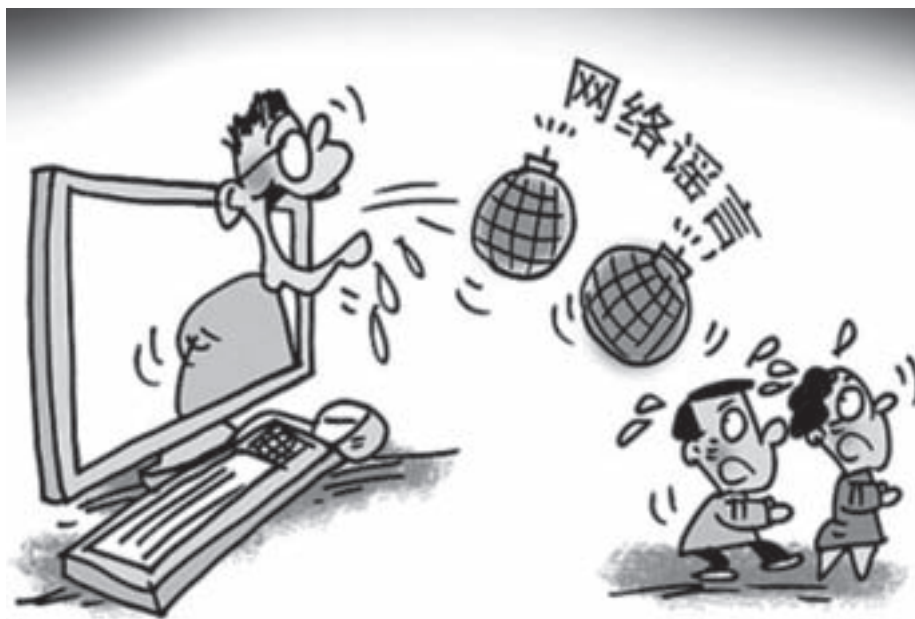
Til forskel fra de andre var nyhedslæsere i denne gruppe mere interaktive og deltagende i deres nyhedsforbrug. Størstedelen af deres nyheder blev hentet på sociale medier som Weibo, Tianya eller fra nyhedsapps – blandt andet Tencent news, Menghu og Sohu news.

Nogle havde også en Facebook-konto, som dog kun blev brugt til at kommunikere med venner uden for Kina. De brugte også skolens chatforum flittigt både til at poste og læse. De var altså eksponeret for både brugergenereret indhold og professionelt produceret nyhedsindhold på en række kanaler.

De fortalte, at de kommenterede og videresendte information, hvis det var særlig relevant. Dog var de forbeholdne omkring interaktiviteten og sagde, at når de læste kommentarer, ville de normalt kun kigge efter de 8-10 øverste og "sjældent" deltage.

Herudover brugte de mere tid på nyheder end de andre nyhedslæsere og var villige til at dobbelttjekke informationer på forskellige platforme. De havde en kildekritisk indgangsvinkel til information fra både brugergenereret indhold og de officielle mediekilder.

Et par stykker gjorde samtidig opmærksom på, at udenlandske medier også kunne

Den kinesiske regering har i flere omgange lavet kampanjer for at komme af med spredning af falske rygter. 1 august 2013 blev der vedtaget en lov for at forhindre det. Ifølge det nye tiltag kan man idømmes op til tre års fængsel, hvis man spreder et rygte, der enten videresendes mere end 5.000 gange eller kommenteres mere end 500 gange.

have problemer med objektivt at belyse visse emner så som Xinjiang og Tibet. Blandt andet fremhævede én både People's Daily og CNN's dækning af optøjer i Tibet i forbindelse med de olympiske lege som et eksempel på en uafbalanceret skildring af nyheder. En fortalte, at særligt i forbindelse med korrupsion eller social uretfærdighed kunne det betale sig at lytte til andre end de officielle medier.

En af de andre nyhedslæsere, som også forholdt sig relativt kritisk til officielle medier, sagde blandt andet:

"Efter min erfaring er nogle nyheder fra regeringen ikke transparente nok, ikke sande nok. Tag fx jordskælvet eller togulykken. Vores regering gjorde det ikke godt nok, og det fik mange til at miste tilliden til dem. Jeg tror ikke på nyhederne fra de officielle medier, og derfor må jeg lytte til de store meningsdannere."

Selvom de alle fulgte med i information fra store meningsdannere, havde flere også forbehold for, at disse ikke var professionelle journalister med en redaktør.

I relation til samtalen om sociale medier blev det klart, at kommentarer til nyhedshistorier blev brugt anderledes end store meningsdannere. De fungerede som en måde at forstå holdninger på, men ikke en modificerende faktor til at bestemme sandhedsværdi eller ændre på nyhedshistoriernes budskab.

De var altså også på vagt overfor brugergenereret indhold og forholdt sig også kritisk til, at rygtespredning var en stor risiko på sociale medier.

Uddybende fortalte flere, at officielle nyheder i Kina var blevet bedre, i takt med de sociale mediers indflydelse:

"De seneste år er nyhedernes åbenhed og gennemsigtighed blevet rimelig god, måske på grund af indflydelsen fra de sociale medier, hvor mange sager er blevet belyst, og de (officielle medier) kan derfor ikke lægge låg på dem. Det er ikke ligesom før, hvor ingen havde internet og kun kunne få information gennem nyhederne. Alle kan nu gå på Weibo og se, hvad der er sket, så derfor kan de officielle nyheder på tv heller ikke skjule denne rapportering."

Sociale medier spillede således en vigtig rolle i sig selv og var med til at forbedre professionelle nyhedsmedier samt give mulighed for at forstå andre brugeres perspektiver.

Deres vaner og holdninger fik de "interaktive nyhedslæsere" til at ligne de sociale mediebrugere. Det er nyhedsbrugeren, som er aktiv og bevidst. Her fremstår valget af sociale medier som kanal i et bevidst valg i tæt forbindelse med censur og bekvemmelighed. Selvom de var forbeholdne med interaktivitet, brugte de de sociale funktioner aktivt og valg-

Li Kaifu er en af de helt store meningsdannere på Sina Weibo med omkring 50 millioner følgere. Har man et V på sin profil, har Weibo verificeret ens identitet, så læserne kan stole på, at man er den, man udgiver sig for. Weibo-profiler med mange følgere bliver af den grund også kaldt store V'er (Da V's).

te de sociale medier for mere end bekvemmelighedens skyld. De brugte medierne til at indsamle og sammenligne – og i visse tilfælde at få en alternativ udlægning af begivenheder.

Dog gav interviewene også et indblik i en mere kompleks nyhedslæser, som navigerede i en konstant vurdering af balancen mellem propaganda og rygter. I samspil med de øvrige nyhedslæsere gav det et dybere indblik i, hvordan unge bruger og forholder sig til kilder og kritik i deres nyhedslæsning.

KONKLUSION

De tre nyhedslæsere identificeret i specalet var forskellige, men også ens på flere punkter. Konkluderende var det klart, at for dem, der brugte sociale medier til nyhedslæsning, var det et primært medie, fordi det var nemt, hurtigt og billigt at blive opdateret på en platform med både nyheder og venners aktiviteter. Derfor var det nemt at læse nyheder på mobilen, som den kvantitative forskning tidligere også har indikeret.

De tre typer læsers overvejende ikke-interaktive adfærd afslørede også, at det ikke var muligheden for at deltage aktivt i diskussioner eller videresende ikke-censureret indhold, der motiverede de unge til at vælge denne nyhedskanal.

For mange af læserne blev sociale medier brugt til at indsamle nyheder fra forskellige kilder inklusive statsligt kontrollerede medier, brugergenereret indhold samt andet indhold fra kommercielle medier.

Selvom nyhedslæsere var forskellige,

valgte de alle at følge med i flere statsligt-censurerede medier og fortalte bredt, at de stolede på dem. Det var derfor helt klart, at det ikke var den begrænsede censur, der gjorde, at de unge valgte de sociale medier.

Derfor blev brugergenereret indhold heller ikke for alle alternative kilder til censurerede nyheder, som nogle forskere har foreslået. De mest kritiske nyhedslæsere var forbeholdne både over for brugergenereret indhold og indhold fra officielle medier. Kommentarer og opdateringer fra andre brugere indgik i nogle tilfælde som en måde at forstå holdning og perspektiv, men var ikke en omskrivning, da der bredt set var størst troværdighed til medier under statscensur.

Flede læsere på tværs af typerne så sladder og rygter som et reelt problem eller en risiko på de sociale medier, og generelt gav de udtryk for at læse dem med et kritisk blik. Modsat frygtede de ikke censur og propaganda, men følte sig i stand til at navigere i det til en grad, hvor de accepterede nyheder herfra.

Interviewene pegede også på, at det ikke kun var sladder og infotainment, de sociale medier kunne bruges til, men det overskyggede en stor del af aktiviteten.

Interviewene viser ikke en fast defineret gruppe af opsøgende og kritiske nyhedslæsere, der bruger sociale medier for at undgå censur. Interviewene har givet et bedre indblik i mange af de mindre kritiske nyhedslæsere, som ikke ses i casestudier og kvantitativ forskning om sociale medier.

De er komplekse, og selvom nogle leder efter alternative kilder, betyder det ikke, at de ikke benytter de censurerede medier. Tværtimod er disse kilder populære.

Når brugergenereret indhold, mindre censur og interaktiv funktionalitet ikke er i centrum, sætter det mediets betydning i et andet lys. Mediet er ikke blot begrænset af streng censur og kontrol, men også af brugernes opfattelse af dets primære funktionalitet.

Hvis læserne oven i købet foretrækker officielle medier eller andre nyhedskilder under censurkontrol, er indflydelsen fra brugergenereret indhold endnu svagere.

Konklusionen er, at vi i både forskning og journalistiske skrivelser om sociale medier i Kina har brug for et mere nuanceret billede af, hvordan nyhedslæsere og brugere af sociale medier navigerer i et mudret hav af information. Sociale medier er hverken et ensidigt revolutionært værktøj, som vi har oplevet det i Mellemøsten, eller en anti-social propagandakanal.

Alle er på mobilen – alle, også munkene.
Foto: Brink

Line Juul er en passioneret kinanørd med interesse for medier i Kina. Hun er uddannet cand.mag. i Kinastudier ved Aarhus Universitet og er i dag projectmanager ved China Experience

DanmarkKina

CHINA DAILY – HVER UGE

Den engelsksprogede kinesiske avis China Daily har en europæisk lillebror. Hver uge udkommer den med ca. 30 sider om stort og småt, mest fra Kina, men også med internationale nyheder.

Det er en nem og hurtig måde at holde sig ajour på, og ennemæssigt kommer man på letten rundt fra Digest og Cover Story over Business og Snapshots til Life og People.

Men et er, at vi her i Danmark-Kina kun har ros til overs for udgivelsen. Hvad mener andre? Jo, avisen vandt International Newspaper of the Year Award 2014 i London.

From the judges:

"A clear winner, the judges praised this publication for its superb design, attractive layout and exceptional print. Judges agreed that its engaging content mix combined with superb layout made this a standout title. In the words of one judge, its excellent design and superb use of white space made it an extremely inviting read"

Du kan få et prøvenummer tilsendt, og du kan tegne dit abonnement gennem Danmark-Kinas tidsskriftsafdeling.

En årgang koster kun 950 kr., og du får 50 numre i postkassen. Kontakt: Danmark-Kina – Torben Brink – vdk@mail.dk

VISIT OG GENVISIT

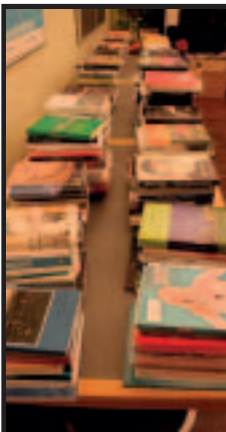
I slutningen af december drog en delegation på tre personer fra foreningen til Kina. Delegationen blev modtaget af vicepræsident Li Jianping i vores søsterorganisation, The Chinese People's Association for Friendship with Foreign Countries.

Delegationen besøgte først og fremmest Beijing og Harbin i Heilongjiang-provinsen. Anledningen var markeringen af, at det nu er 30 år siden, der blev etableret venskabelige forbindelser mellem Aarhus og Harbin. I Harbin fik vi en meget fornem modtagelse, og nyhedsværdien var tilstrækkelig stor, til at vi var i den lokale tv-avis. Som vel at mærke når ud til over 10 millioner seere ...

Fra Harbin gik turen videre til Qufu i Shandong-provinsen, Kongfuzis hjemby, og til Taishan, Kinas helligste bjerg. Vi glæder os til at berette mere om de to rejsemål i det næste nummer af Danmark-Kina.

I slutningen af januar fik vi genbesøg af en delegation fra CPAFFC med vicegeneraldirektør Zhang Ruoning i spidsen. Ud over at besøge os for at drøfte udviklingen af samarbejdet mødte delegationen KL, Region Hovedstaden, Aarhus Kommune og Region Midt.

Både vi og CPAFFC arbejder på at sikre det bedst mulige udbytte for begge parter i venskabsbysamarbejdet.

BOGSALG

Vi har stor succes med at sælge bøger til støtte for foreningen, men det er IKKE kinesiske bøger. Vi får løbende doneret overskydende anmelderexemplarer af nye bøger, der udgivet i Danmark. Helt nye og nyere, men alle aldeles ulæste – og alle mulige forskellige typer litteratur: kunst, krimier, romaner, fantasy, biografier, samfundsfag osv. Dertil kommer, at der også er hundredvis af cd'er. Og KUN en af hver!

Hold øje med vores hjemmeside venskab-danmark-kina.dk og følg os på facebook (Danmark-Kina), så du kan få chancen, næste gang vi annoncerer bogsalg. Og støt foreningen ved at sprede budskabet.

RELIGION I KINA

– EN LYSTVANDRING I TROENS UNIVERS

Mandag 16. februar kl. 19

Stiften Lounge, FO-byen, Frederiksgade 78, Aarhus C

Billetter og tilmelding via Klub Østjylland, kluboj.lokalklub.dk

Pris 39 kr.

Min. 10 deltagere, maks. 80 deltagere

Døren er pyntet med kunstfærdige skrifttegn på brede røde bånd, og de drabelige krigere på plakaterne beskytter mod onde ånder.

Husets beboere er klar til at tage imod familie og slægtninge, der kommer rejsende til fra nær og fjern. Sammen skal de lave jiaozi, en slags kinesisk ravioli, og børnene får røde kuverter med pengegaver af deres bedsteforældre.

Med udgangspunkt i de kinesiske nytårstraditioner tager Torben Brink os med på en uforpligtende lystvandring gennem det religiøse univers, der spiller en stadig større rolle i nutidens Kina. Det er sammensat af en række forskellige religioner eller filosofiske systemer, der hver især har omtrent 2.500 år på bagen, og som alle rummer noget umiskendeligt kinesisk.

Torben Brink, der selv er sognepræst i Den Danske Folkekirke, har rejst i Kina gennem mere end 20 år. Han er en passioneret sam-

ler af religiøse effekter af alle slags, og foredraget illustreres med forskellige genstande fra samlingen.

Til sidst inviterer han os med en lille billedserie på besøg i et tibetansk kloster, et konfucianistisk tempel og med op på et heligt daoistisk bjerg.

Arrangementet er lavet i et samarbejde mellem Danmark-Kina og Klub Østjylland.

EFTERLYSNING:

EN KINESISK FRIMÆRKESAMLING

Det kinesiske postvæsen udsender hvert år et nytårsfrimærke med et motiv fra dyrekredsen. Sådant har det efterhånden været lige siden 1981.

Frimærkerne er som regel meget smukke, men det er de kinesiske nu i det hele taget gerne, og blandt andet derfor er de små kunstværker blevet ganske eftertragtede blandt samlere. Glem alt om barndommens byttemark, hvor man kunne få 150 kinesiske for et enkelt grønlandsk!

I år går vi som bekendt ind i Gedens År, og den kunstfærdige ged med et pålydende på 1,20 yuan fås både som enkeltmærke og miniark. Den kunne snildt danne udgangspunkt for en fornem motivsamling. Det er bare om at komme i gang.

Men skulle nogen allerede ligge inde med en fin kinesisk frimærkesamling, der kan udstilles i forbindelse med nytårsfejringen i Musikhusets foyer, vil vi meget gerne høre om det. Det er mindre afgørende, om det er en kronologisk landsamling eller en motivsamling, og om frimærkerne er brugte eller postfriske. Bare de er kinesiske.

Send en mail til Danmark-Kinas filatelistafdeling på vdk@mail.dk eller ring til mig på tlf. 86 23 10 12.

Torben Brink

INVITATION

I forbindelse med fejringen af det kinesiske nytår arrangerer den kinesiske ambassade to forestillinger med *Jiangsu Performing Art Troupe*.

Det specielle ved truppen her er, at den er sammensat af kunstnere fra mange forskellige kunstarter – dog alle fra Jiangsu-provinsen. Forestillingen er derfor meget varieret og byder på sang, tryllekunst, dans, dukketeater m.v.

Musikhuset Aarhus
søndag 22. februar kl. 19.30
og
Det kgl. Musikkademi,
København
mandag 23. februar kl. 19.30

Vi vil gerne invitere vores medlemmer til at overvære en af forestillingerne, og vi udlodder derfor et antal gratis billetter.

Send os en mail på vdk@mail.dk senest 9. februar, hvis du gerne vil være med i lodtrækningen. Husk at anføre, hvilken forestilling du gerne vil med til. Der er maks. to billetter pr. medlem.

De heldige kan godt glæde sig!

KINESISK NYTÅR OG JIAOZI

Torsdag 19. februar kl. 18-21

Cafe Nicolai, FO-byen, Vester Alle 8, Aarhus C

Billetter og tilmelding via Klub Østjylland, kluboj.lokalklub.dk

Pris 299 kr.

Min. 15 deltagere, maks. 44 deltagere

Hvad spiser kineserne typisk nytårsaften? Jiaozi. Det er en slags kinesisk ravioli, små kogte dejpuder med forskelligt fyld. Og hvordan laver man så jiaozi? Det vil en gruppe lokale kinesere lære aftenens gæster.

Kinesisk nytår følger månekalenderen, og i år falder nytåret torsdag 19. februar. Præcis på selve aftenen vil vi få muligheden for at høre mere om nytår på kinesisk og ikke mindst

selv både lave og spise en ægte kinesisk nytårsmiddag. Det er ikke særlig svært og garanteret morsomt.

Kinesiske snacks og kaffe/te er inkluderet i prisen. Drikkevarer i øvrigt kan købes.

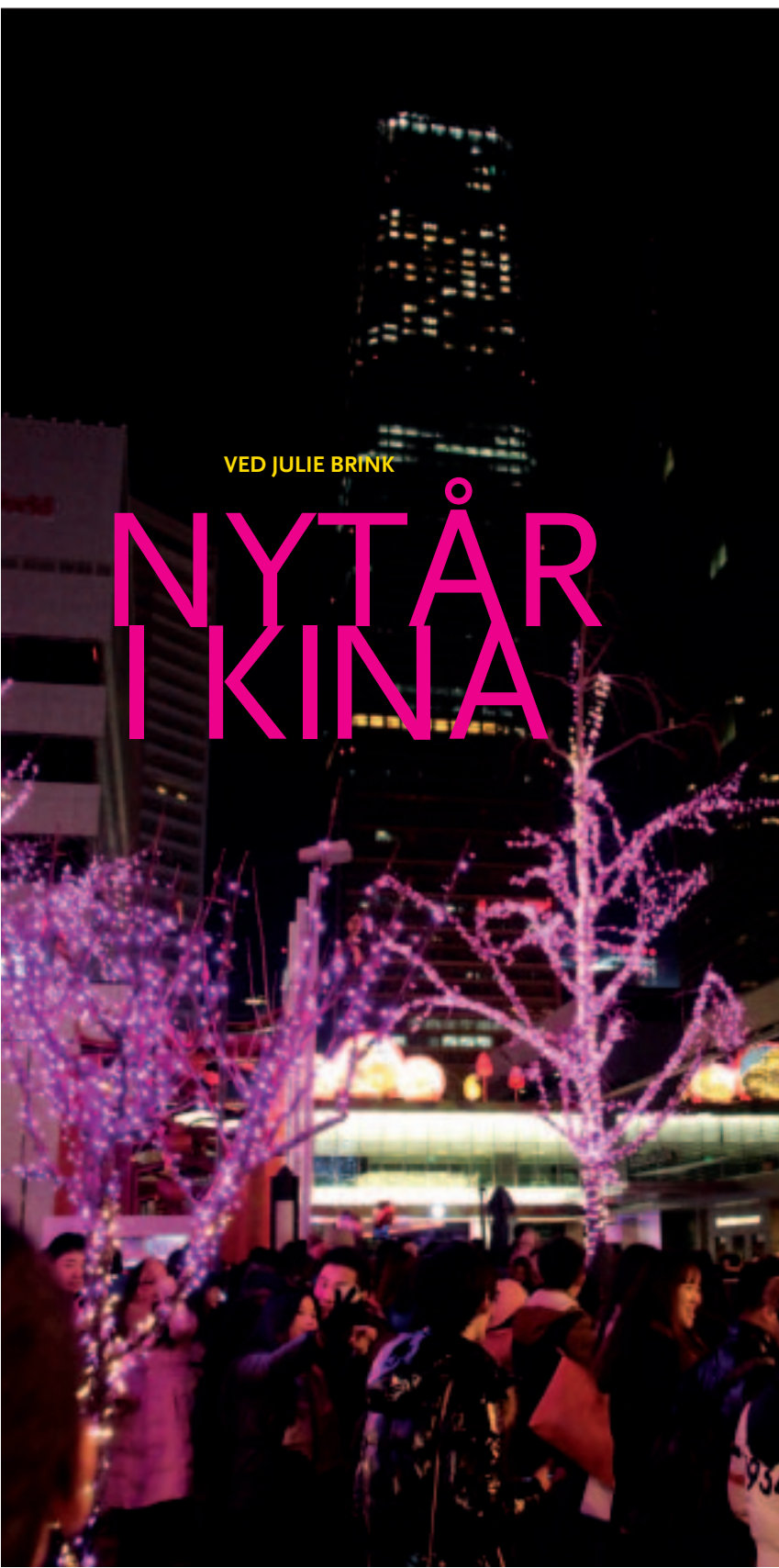
Arrangementet er lavet i et samarbejde mellem Danmark-Kina, Kinesisk Kulturselskab og Klub Østjylland.

Følg os på facebook – like os og brug i det hele taget gerne facebook og andre sociale medier til at fortælle om Danmark-Kina og vores mange aktiviteter.

Returneres ved varig adresseændring

Afsender: **Danmark-Kina**, Marie Belows Vej 14, 8200 Århus N
 HUSK at give os besked om flytning på tlf. 86 23 10 12 eller vdk@mail.dk

VED JULIE BRINK

NYTÅR I KINA

Vi landede i Beijing lufthavn 30. december, og i skrivende stund sidder jeg i flyet på vej tilbage til Danmark efter tre uger i Kina. I Capital Airport i Beijing var der stadig fine skilte med Happy New Year.

Ja, for den sags skyld også med Merry Christmas. Det budskab er absolut det mest fremtrædende, her i lufthavnen endda på cafeen under bananpalmen pyntet med glaskugler! Julen varer lige til påske, eller i hvert fald lige til det kinesiske nytår efter den klassiske månekalender. Der er ingen tvivl om, at det er julen, der er slået igennem i Kina, ikke mindst på grund af det kommercielle aspekt.

Som der stod i China Daily: "Kineserne elsker at shoppe – og er ikke fanget ind af de religiøse snarer". Og så kan det jo være lige meget med d. 24. december, bare det er festligt.

Da vi nu var i Beijing på vores nytårsaften, var vi lidt spændte på, hvordan det ville være. Vi inviterede nogle kinesiske venner på middag ude i byen. Der var mange af sted, for det ses som en anledning til en god middag. Også fordi man har officiel fridag 1. januar, nytårsdag.

I år havde man tilmed tre sammenhængende fridage på grund af en smart manøvre: 1. januar faldt på en torsdag, og man havde i forvejen fri i weekenden. Den flyttede man så til fredag-lørdag, og det gav tre dage i alt. Til gengæld skulle man så på arbejde om søndagen, og skolerne var fx også åbne den dag.

En rigtig kinesisk løsning.

Der var en hyggelig stemning i byen, men ikke fest. Vores venner tog glade hjem ved ellevetiden; de forbandt ikke noget med d. 31.12. og midnat. Dagen før havde manden faktisk spurgt os, hvorfor det nu egentlig var, vi ville ud at spise?

En anden kinesisk bekendt, der havde studeret og arbejdet i USA og oplevet nytår der, havde tilbragt nytårsaften helt alene. Og det selv om han var ung og tjekket og bymenneske og lige havde fået en ny kæreste.

Fejrer man traditionelt noget omkring dette tidspunkt, så er det typisk solhverv – især ude på landet, hvor man i landbruget markerer, at vinteren strenges, og samtidig skiftet mod lysere tider.

Selv gik vi ud på gaden i det centrale Beijing, hvor der da var pænt med mennesker. Et af de kendte højhuse talte ned med farver på facaden. Men selv her var der mange, der stod og ventede på at tage bussen ved stoppestedet, eller sad i den sædvanlige bilkø – lidt i midnat!

Da klokken slog 12, lød der lavmælte hilsner i menneskemassen, hvorefter den stille og fredeligt opløste sig.

Fyrværkeri var der intet af; det er både pga. brandregulativer og regeringens generelle sparebestræbelser. Hvad der måtte komme af den slags, gemmes til det rigtige nytår, det kinesiske, forstås, der følger måneåret og kinesisk astrologi. Der vil der så til gengæld være noget at komme efter, selvom ulykken i Shanghai, hvor 36 mennesker omkom d. 31.12. om aftenen, nok kommer til at lægge en dæmper på begejstringen mange steder.

Vil man opleve flot kinesisk nytår, så er det alligevel den tid, man skal vælge, og ikke d. 31.12. Men hyggeligt var det nu i Beijing – og danske serpentinere vakte begejstring på en kinesisk restaurant.